

VII. évf. 9-10 szám

2017. szeptember-október

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat

(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>

kemlib@jamk.hu

A Könyvtári Hét programjainak támogatója a Nemzeti Kulturális Alap
és az Informatikai és Könyvtári Szövetség volt.

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea. **Rovatvezetők:**

Bartók Gertrud, Duba Réka, Erősné Suller Ildikó, dr. Horváth Géza,

Kissné Anda Klára, Mikolasek Zsófia, Szilassi Andrea.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztés:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Dr. Voit Pál (Tatabánya)

Búcsú a JAMK-tól5-6. oldal

Duba Réka (Tatabánya)

Csak (jog-)tisztá forrásból7-8. oldal

Nász János (Tatabánya)

Ora et labora! – Imádkozz és tevékenykedj!9. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

10 éves a NetNagyi klub – lemezbemutató 10. oldal

Nász János (Tatabánya)

„Csak tiszta forrásból” – öko-vetélkedő 11. oldal

Horváth Szabolcs (Tatabánya)

Újra Taizs Gergő ült a tatabányai slam poetry képzeletbeli trónjára 12. oldal

Adorján Mária, Kissné Andá Klára, Sóvágó Zsoltné, Tarjánné Tihanyi Tímea (Tatabánya)

Összefoglaló a XLVI. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét

tatabányai eseményeiből 12-14. oldal

Kovátsné Várady Eszter (Esztergom)

Mit olvas az esztergomi könyvtárlátogató?..... 15-18. oldal

Hámosné Szőke Anna, Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Az Országos Könyvtári Napok esztergomi rendezvényei..... 18-19. oldal

Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Moldova György volt a vendégünk 20. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Dunai Éva operaénekes a városi könyvtárban 20-21. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Szinetár Miklós [képes rövid hír] 21. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Maráz Zsuzsanna [képes rövid hír] 21. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Neuzer András [képes rövid hír] 21. oldal

Hámosné Szőke Anna (Esztergom)

Czigány György [képes rövid hír] 21. oldal

Nagy Mária (Tata)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kritikus kérdései 22. oldal

Nagy Mária (Tata)

„Egy korty derű” – Vendégünk volt V. Kulcsár Ildikó 23. oldal

Kerekesné Fuli Anikó (Tata)

A pálos rend története 23-24. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Az olvasás és az írás szerelmese – Anne Frank története 24-25. oldal

Kerekesné Fuli Anikó (Tata)

Lezárult a „Tata forrásai és vizei” nyereményjátékunk 25. oldal

Maáruveő Nóra (Tata)

„Édesanyám sok szép szava” – Kelemen Petra Piroška előadása 25-26. oldal

Dollmayer Bea (Tata)

Összekötünk! – Kézimunka kiállítás 26. oldal

Mi történt a KSZR háza táján?

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Könyvtári hét a kistelepülési könyvtárakban 27. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Csapatépítő tréning és workshop Bajnán 28. oldal

Kovács Dóra (Csolnok)

Nógrádi Gábor volt a vendégünk 29. oldal

Kovács Mihályné (Kömlöd)

Boldogan megöregedni – Borbélyné dr. Török Mária előadásáról 29. oldal

Nagyné Faróas Marianna (Bakonybánk)

Ki lakik az avar alatt? – Sasvári Zoltán Bakonybánkon 30. oldal

Varga Orsólya (Mocsa)

Könyvtári heti programok Mocsan 30. oldal

László Kálmánné (Száksszend)

Szeptember végi programjainkról 31. oldal

Kristófné Szabó Szerafina (Naszály)

„Sohonyais” találkozó Naszályon 31. oldal

Borbély Ilona (Ácsteszer)

Táncsics Mihály nevét vette fel intézményünk 32. oldal

Baltás Balázs (Dömös)

KönyvtárMozi előadás Dömösön 33. oldal

Csernátoni Bernadett (Pilismarót)

Könyvtári hét a Heckenast Gusztáv Községi Könyvtárban 34. oldal

Kitekintő

Szilassi Andrea (Tatabánya)

eMagyarország pontok metamorfózisa – Startol a GINOP 3.3.1 35-36. oldal

Nász János (Tatabánya)

Zöld utat a jövőnek! Szakmai nap az ELTE Egyetemi Könyvtárban 37. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Olvasópályázatok és kirándulások 38. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

„Szép tubicám, jó illatú piros rózsám” – népmesemondó verseny 39. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Kalapos Éva volt a vendégünk 40. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Szellemi akadályverseny az Öreg-tó partján 41. oldal

Dományi Zsuzsanna (Tata)

Szüret a rajzversenyen 41-42. oldal

Helytörténet, honismeret

Dankó József (Dorog)

Minőség, hűség, teljesítmény – Emlékezés Kovács Lajosra 43-44. oldal

Nádasiné Balatoni Anna, (Lábatlan) Kovács Lajos[†]

Helytörténeti séták a Dorogi járásban 44-46. oldal

Halász Adél, Szilassi Andrea (Tatabánya)

Tatabánya – Székelyudvarhely online helytörténeti vetélkedő 46. oldal

Nász János (Tatabánya)

A tatai és környékbeli vízimalmok rendszere és a megye

megújuló energiaforrásai 47. oldal

Egyesületi élet

Duba Réka (Tatabánya)

A szakma megújul 48-49. oldal

Kissné Andá Klára (Tatabánya)

Bakonysárkánytól Ácsig 49-51. oldal

Sajtófigyelő

Bartók Gertrud (Tatabánya)

2017. augusztus - szeptember 52-56. oldal

Búcsú a JAMK-tól

DR. VOIT PÁL

¹Jelenleg a könyvtár jelentős változások előtt áll, amelyet meghatároz az újjáépítendő épület és a működést biztosító infrastruktúra kialakítása. Felelős vezetőként azt gondolom, hogy kedvezőbb az intézmény és a fenntartó számára, ha ezt a változást már egy új vezető tudja menedzselni, hogy az ő elképzelései öltsenek testet ebben a hosszútávra kialakítandó helyzetben. Mint azóta már nyilvánossá vált, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata ezzel a feladattal Mikolasek Zsófiát bízta meg.

Általánosságban elmondható, hogy a 2013-ban készített vezetői pályázatban foglalt „nyitott könyvtár” elképzelésnek megfelelően, a Küldetésnyilatkozatban és a Jövőképben leírtak szerint irányítottuk a könyvtárat. Sikeresnek mondhatjuk az elmúlt 5 évet – elsősorban a város polgárainak intézményünk iránt tanúsított affinitásának, érdeklődésének köszönhetően. Ezt a sikerességet a napi 200-250 könyvtári látogatón kívül a rendezvényeinket, kulturális programjainkat felkereső tatabányaiak bizonyították.

Tatabánya vérkeringésében játszott 5 éves szerepünket szemléltetik a következő adatok, amelyek a kulturális alapfeladatként végzett könyvtári szolgáltatáson kívüli tevékenységünket mutatják:

- 83 kiállítás 66.616 látogatóval

- 169 rendezvény 7.511 látogatóval,
- 132 képzés (könyvtárhasználati + informatikai felnőttek részére) 2.933 résztvevővel
- 5 év alatt összesen 654 aktivitás 90.129 fő részvételével – ez a könyvtár mérlege számokban.

Ebben az adatsorban nem szerepelnek részletezve az óvodásoktól a középiskolásokig terjedő könyvtári órák, az országos, illetve megyei konferenciák megrendezése (általában évente kettő), és a külső rendezvények (pl.: Bánhidai Bizsergető, Nyitott Kapuk, egyéb Agora megmozdulások, az évenkénti öko-táborok, stb.)

¹ Kivonat a fenntartónak írott, 8 oldalas beszámoló-ból. Szerkesztette: Szilassi Andrea

Kiemelt célkitűzés volt a **fenntarthatóság, az öko-gondolkodás népszerűsítése** könyvtári eszközökkel. A projekt 2010 óta tart, mára pedig egy komplex ökológiai szolgáltatás került kiépítésre. Ennek komponensei: ökológiai témájú könyvekből kialakított 1500 kötetes ökosarok, havonta megjelenő öko-hírlevél, öko-cikktár, előadássorozat, táborok, a szabadban kialakított zöld olvasóterem, fiókkönyvtárakban és a kistelepülési könyvtárakban kiemelt öko-állományrész, részvétel öko-rendezvényeken, öko-pályázatok, gyermekkönyvtári foglalkozások, kapcsolatok, könyvtármozi öko-témában. Ezen a területen országos figyelem fordult Tatabánya felé, elismerést kaptunk a hétéves munkáért a szakmai partnerektől és a EMMI Közgyűteményi Főosztályától. Ez a tevékenységünk szép lassan az országban és a határon túl is követésre talált.

Ugyancsak országosan elsőként fejlesztettük ki azt az okostelefonon használható **Androidos alkalmazást**, amely nem csak katalógusunk elérését biztosítja, hanem interaktív kapcsolatot létesít az olvasó és a könyvtár között (hosszabbítás, előjegyzés). Ezt az alkalmazást kiterjesztettük a kistelepülési könyvtárakra is.

2013 előtt 9 kistérségi településsel volt ellátási szerződése a könyvtárnak, ez a szám 2017-re 59-ra emelkedett - köszönhetően a 2013-ban életbe lépett **KSZR** rendeletnek és a végrehajtáshoz biztosított állami forrásnak. Az utóbbi három évben 8 kistelepülési könyvtár berendezését újítottuk fel.

Szintén országosan új kezdeményezés volt a megye kistelepülései között szervezett **online videokonferenciánk** több alkalommal is, amely a KSZR technikai eszköz támogatásával valósult meg. Tartalmát tekintve az egyes települések helyismereti, helytörténeti anyagaira épített nagysikerű vetélkedő volt. Ennek kiteljesedése később a Megyei Értéktár Bizottság szervezésében zajlott vetélkedő lett, amelynek szellemi és technikai lebonyolításában is jól vizsgázott könyvtárunk. Szeretném kiemelni a városban élő nemzetiségekkel együtt szervezett **Nemzetiségi**

Hét rendezvényeit, amelyből már hagyományt teremtettünk. Három ilyen rendezvény sorozatunk volt az elmúlt években. A lengyel, görög, roma, német és szlovák nemzetiségek közül az utóbbival – ezen kívül – külön is több programunk volt éves együttműködési szerződés alapján.

Jelentősnek tartom a **határon túli kapcsolatok erősítését**, új partnerek, új összeköttetések létesítését. Megújítottuk kapcsolatunkat és együttműködési megállapodást kötöttünk az érsekújvári Anton Bernolák Könyvtárral. Számukra három ízben pályáztunk és nyertünk a Kölcsey Alapítványnál 150 ezer forint értékű könyvadományra forrást. Ez nagyon fontos az ott élő magyar nyelvű olvasók számára, mert erre más lehetőségük – a Nemzeti Kulturális Alap kivételével - nem áll rendelkezésükre. Új kapcsolatot létesítettünk a Karol Kmet'ko nyitrai járási (megyei) könyvtárral, közös konferenciákat szerveztünk Tatabányán és Nyitrán.

Együttműködő partnereink voltak:

- Tatabánya oktatási nevelési intézményei
- Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata
- A Vértes Agórája
- ProVértes Természetvédelmi Közalapítvány
- Barankovics István Alapítvány
- Északdunántúli Vízmű Zrt.
- Vértesi Erdő Zrt.
- Magyar Nemzeti Múzeum
- Tatabánya Múzeum
- Kodak Express Tatabánya
- Klapka György Múzeum
- Középnyugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.
- Tatabánya Múzeum Bányászati és Ipari Skanzen
- Zöld Sziget Kör
- Tatabánya Biogázüzem
- Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
- Mi Mozink, Tatabánya

Köszönöm mindazoknak a támogatását és munkáját, akik az elmúlt 5 évben segítették céljaink megvalósulását.

Csak (jog-)tisztá forrásból

DUBA RÉKA

Október 2-án a József Attila Megyei és Városi Könyvtár a XII. Országos Könyvtári Napok alkalmával, egyben a XLVI. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét keretén belül szakmai napot tartott, melynek mottója a fenti cím lett. Az előadássorozat a **Források és forráskezelés a digitalizáció korában** téma köré csoportosult, melynek előadói több szempontból világítottak rá a modernizáció használati jellegére a könyvtári rendszerek és eljárások világában.

Schmidt Csaba polgármester köszönti a megjelenteket.

A képen látható még dr. Voit Pál, ifj. Gyüszí László és Mikolasek Zsófia.

Az eseményről készült fotók megtekinthetők itt:

<http://www.jamk.hu/galeria/picture.php?/16768/category/583>

Fotó: Horváth Szabolcs

Mikolasek Zsófia osztályvezető megnyitója után Schmidt Csaba, Tatabánya város polgármestere kapott szót. Méltatta a könyvtári szakmát, a tudás megőrzésének hivatásszerepét, a kihívásokat, melyek a könyvtárak valós tudáshoz való hozzájárulását jelentik. A Modern Városok Program keretén belül új, vonzó könyvtár építésére, felújítására kapott keretet a város, mely projekt jelen megoldandó feladata a könyvtár átmeneti helyének megtalálása. A polgármester továbbá kiemelte a szakmai fejlődés fontosságát, a könyvtáros képzés, a tanulás támogatását.

A könyvtár igazgatója, dr. Voit Pál bejelentette nyugdíjba vonulását. Utoljára állt pozíciójában a könyvtári hét pódiumán. Az új könyvtár kivitelezése már a következő igazgató, Mikolasek Zsófia fel-

adata lesz. A konferenciát a könyvtár vezetősége képviseletében ifj. Gyüszí László vezette le.

Elsőként dr. Senkei-Kis Zoltán, az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet munkatársa **Digitális szerzői jogok a könyvtárban** címmel tartotta meg előadását. Az e-könyvek, elektronikus tartalmak kapcsán felmerült az eszközkölcsonzés lehetősége, hogy mindenki számára elérhető legyen az e-dokumentum megtekintése, ám ez a gyakorlat eddig Magyarországon nem aratott sikert. A könyvtári portálon keresztül történő e-tartalom kölcsönzés meghatározott idejű hozzáférést egyszerre csak egy olvasónak biztosít. A licenc alapú e-dokumentum kölcsönzés estén a felhasználó licenrdíjat fizet. Az offline szolgáltatás fizikailag intézményhez kötött letöltést engedélyez. Az e-tartalmak kölcsönzésénél meghatározó tényező a szerzői jog figyelembe vétele, a kiadó engedélye, az olvasói igényeknek való megfelelés és az anyagi források adta lehetőségek. Az ELTE Fogymatékossügi Központja és az intézmény könyvtára dolgozik az adatbázisok felhasználóbarát tárolási és elérhetőségi lehetőségein, mely dokumentumok elsősorban tananyagok és digitális tananyag-adaptációk.

A digitalizáció nemzetközi jogi helyzetéről Dancs Szabolcs, az OSZK szakmai főtanácsadója adott tájékoztatást. Az IFLA 2016-os trendjelentésének frissítésében földrészi lebontásban jelennek meg a könyvtári előírások, melyekben jelentős súlya van a szerzői jognak, a személyi adatok védelmének, az online tartalomszolgáltatásnak, az igény szerinti dokumentumküldésnek. Az e-kölcsönzés itt elsősorban digitálisan kölcsönzött kurrens tartalmat jelent. A kereskedelmi forgalomból kikerült művek alacsony piaci értéket képeznek, ám a kölcsönözhetőség függvénye a jogtisztázás, ennek pedig magas az ára. Ezen dokumentumok hozzáférhetővé tétele és a piacra való visszahelyezése európai megoldások segítségével valósulhat meg. Számos ország próbálkozása hozott eltérő eredményeket, például a norvég modell, az árvaműves modell, a „francia recept”, a lengyel szerzői jogi reform és a szlovák jogszabály.

Dr. Mayer Erika az Internet Szolgáltatók Tanácsának jogi képviselője a **Szerzői jogi harcok** Aaron

Swartztól az Európai Bizottság radikalizációs törekvéseig címmel tartotta meg előadását. A szerzői jog története elsőként 1709-ben volt tetten érhető, amikor megállapították, hogy az adott művet csak engedéllyel szabad másolni. Sokkal később Aaron Swartz már a szabad és hozzáférhető információáramlásról álmodott, harcának eredményeként több egyetem és neves tudós tette mindenki számára elérhetővé munkáját. A Public Domain Manifesto kiáltványt a közkincs védelmében alkották meg, mely elsősorban a szerzői jog alatt nem álló művek kezelését taglalja. 2015-ben bevezették a sérelemdíj rendeletét a szerzői jogsértés esetében. Az Európa Bizottság a szabad felhasználás keretein belül meghatározta a szöveg és adatbányászat körét, a kulturális örökség megőrzésének lehetőségét digitális másolatként nonprofit alapon, a digitális dokumentumok technológia-semleges, határokon átívelő hozzáférést. Lényeges célként fogalmazódik meg a Marrakeshi Szerződés ratifikálása, mely a vakok és látássérültek, a nyomtatott szöveget használni képtelen személyek nyomtatott művekhez való hozzáféréseinek elősegítését teszi lehetővé.

Digitalizálás együttműködésben: a jogkezelés jó gyakorlatai címmel tartotta meg előadását *Moldován István*, az OSZK E-könyvtári Szolgáltatások Osztályának munkatársa. A nyilvános digitális tartalomszolgáltatás első lépéseinek felvázolása után a hatályban lévő szerzői jog alapjaival ismerkedtünk, melyhez szorosan kapcsolódik a személyi vagyoni jog. Az interneten elérhető e-adatbázisok csak nem jogvédett műveket digitalizálhatnak, vagy a jogszabályoknak megfelelően szerző utáni kutatómunkát és engedélyeztetést kell lebonyolítaniuk. A MEK digitalizálási munkája során nyomon követhetjük azokat az akadályokat és megoldásokat, melyekkel a hasonló adatbázisoknak szembe kellett nézniük.

Dr. Tóvári Judit PhD, az Eszterházy Károly Egyetem Médiainformatikai Intézetének nyugdíjas tanára a **Digitális örökség, kulturális tartalom a könyvtári kutatásfejlesztés szolgáltatáiban** címmel tartotta meg előadását. A közösségi háló mára elengedhetetlen részévé vált a könyvtárak működésének, melyek nem csak az online könyvek, folyóiratok, bedigitalizált anyagok, tudománytárak hozzáférhetőségét jelenti. Az

elektronikus gyűjteményekre a könyvtárak rendszerezett szolgáltatásokat építenek. A tágabb online szolgáltatásokkal rendelkező könyvtárak többfélék lehetnek: digitális, hibrid, virtuális.

A digitális tartalmak és internetes szolgáltatások menedzseléséről *dr. Tószegi Zsuzsanna PhD*, az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet címzetes egyetemi docense tartott előadást. A Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ példásán mutatta be a digitalizálás nyújtotta lehetőséget, melyek megoldást jelentenek az archiválásra, a szerzői jogi korlátok kikerülésére. Figyelembe kell venni a digitalizált anyag minőségi paramétereit, a felhasználási módok szabályozását, a dokumentumok forrásának megjelölését, a nem archiválási cél esetén a szerzői jog érvényesítésének akadályát. Magyar területen a Digitális Irodalmi Akadémia működése úttörő hatása a digitális dokumentumok hozzáférése körében.

Mikolasek Zsófia, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Megyei Ellátási és Módszertani Osztályának vezetője és új igazgatója a könyvtármozi Komárom-Esztergom megyei szolgáltatásával ismertette meg a konferencia közönségét. A könyvtármozi működési feltételei meghatározzák, hogy csak KSZR-ben szerződött könyvtárakban működhetnek, és a könyvtár befogadóképessége el kell, hogy érje a 20 főt. Könyvtármozi tagok pedig csak regisztrált olvasók lehetnek. Kizárólag engedélyezett filmeket vetíthetnek. Az előadás után egy humoros könyvtármoziról szóló kisfilmet vetítettek, melynek kollégáink a szereplői és alkotói.

Intézményünk digitalizációs tevékenységéről és próbálkozásairól *Török Csaba*, a könyvtár rendszerinformatikusa tartott beszámolót. A könyvtár digitalizációs tevékenysége elsősorban a helyismerteti szempontokat, archiválási célokat érinti. A helyi folyóiratok, periodikák gyűjtése, a diákok bevonása a digitalizálás folyamatába, a Vértességi Agorája szervezetről megjelenő cikkek bemásolása mind a tevékenység lényeges részét képezik.

Az előadások prezentációi elérhetők a következő linken: <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/6236>

Ora et labora! - Imádkozz és tevékenykedj!

NÁSZ JÁNOS

Szeptember 18-ai öko-esténk előadójaként *Bartók Gertrud* helytörténész kollegánk tartott előadást a szerzetesrendek ökológiai érzékenységről és tevékenységeiről. A természettel való harmonikus együttélés nem csak egy divatos dolog, hanem jelen van a Földön azóta, amióta az ember itt megjelent.

Bartók Gertrudról Horváth Szabolcs készítette a fotót

Számos oka lehet annak, hogy a szerzetesrendek története a múlt kevésbé ismert területét képezi. Nem csak a múltjukról tudunk keveset, még a jelenüket sem igazán ismerjük. Pedig tevékenységükkel nagyon sok olyan értéket hoztak létre, adtak a világnak. Ebben a természetesség nagyon is hangsúlyos. De mi is a szerzetesrendek lényege? A világtól való elvonulás, de nem kivonulás; az Isten szolgálata és az ehhez igazított életmód, napirend. A mai napig ismert rendek két jelentős reguláját Szent Ágoston és Szent Benedek foglalta írásba, melyeket talán a bencés körökben lehet legteljesebben tetten érni. A napirend egyik legfontosabb eleme az ima, amelyet rendtől függetlenül napi 7-8 alkalommal, 2-3 óránként szükséges gyakorolni, mintegy negyed és félóra időtartalommal. Az imák közti időszakok pedig a tevékenykedés, munkálkodás terminusai, így a tanításé, iratok másolásáé, földművelésé. A rendeknek tulajdonában birtokok, szerzetesházak, monostorok és kisebb-nagyobb földterületek állnak, belső kertek, gyümölcsösök, tavacsák is tartoznak hozzájuk. Ezek gondozása a teremtés dicsőítése, csodálata mellett az öngondoskodást

és önellátást is jelenti. Másrészt a közösségi lét nagyon fontos eleme a szerzetességnek, így nincsenek személyes tárgyaik, nem birtokolhatnak semmit. Az elhordott ruhát is oda kell adniuk a szegényeknek. Odafigyelnek az egészséges életmódra, hiszen úgy tartják, hogy a test Isten temploma és a szerzetesnek küldetése van, nem lehet beteg. A pihenés is fontos, így például az ebéd után kötelező a pihenő, és egy könyv olvasása e közben kívánatos. Az írás és olvasás ismerete, a klasszikus műveltség megszerzése alapvető, hiszen ógörög, latin műveket olvasnak, másolnak, illetve a gazdálkodásnál, levelezésnél, kapcsolattartásnál alapvető ezek tudása. A test fenntartása megköveteli tőlük a helyes táplálkozást, amely nem lehet hivalkodó. A böjti időszakot kivéve a zöldségek és gyümölcsök mellett a szárnyasok, halak fogyasztása játszik jelentős szerepet. A sör és bor, majd a pezsgő készítését, a gyümölcsfák oltását, szemzését, nemesítését, az élelmiszerek sokféle tartósításának módszereit nagy részben nekik köszönhetjük. A fűszernövények és gyógyfüvek nemcsak a táplálkozást, de a gyógyítást is szolgálják. A nyomásos földműveléssel megelőzték a termőföldek kizsigerelését, és kerültek a monokultúrák kialakulását. A változatos és tápláló, saját maguk által előállított, saját használatra szánt élelmiszerek mind az ép testben ép lélek elvét követték. A tartósítás, a sózás, füstölés, szárítás, lepárlás mind arra szolgáltak, hogy a téli időszakban is megfelelő táplálékokkal rendelkezzenek. Mivel a gyógynövények kiszárítása során csökken gyógyhatásuk, ezért kikísérletezték, hogy alkoholos kivonattal hatásuk megőrizhető. Ezek voltak a mai tinktúrák előzményei, az első gyógyszerek, az „élet vizei”. A kakukkfű, fűzfakéreg mixtúrák a mai gyógyászatban is ismeretesek és használják őket. Iskolákat és ispotályokat tartottak fenn, ahol tanítottak, gyógyítottak és továbbadták a tudásukat. Azt tartották, hogy az embert körülvevő természetet az Isten adta nekik, hogy rácsodálkozzanak annak gyönyörűségére. Éppen ezért nem rombolhatja azt öncélúan senki, mert nem a miénk a világ, hanem Istené. Ránk bízta, hogy vigyázzunk rá, gondoskodjunk róla és lássuk meg benne a teremtés megannyi csodáját.

10 éves a NetNagyi klub - lemezbemutató

SZILASSI ANDREA

Szeptember 2-án rendhagyó klubrendezvényt tartottunk. A jeles évfordulóra való tekintettel kivételesen az IT világ semmilyen érdekessége vagy bármiféle digitális kompetenciafejlesztés nem került terítékre. Helyette nosztalgizáltunk, elmerültünk közös múltunk emlékeibe.

10 év nagy idő egy szervezet életében. Ezalatt 75 rendezvényünk volt 2.118 fő részvételével. Rengeteg fotó, plakát, programbeszámoló, sajtócikk, tévéfelvétel és egyéb videó született, továbbá 2014-ben egy hosszabb [tanulmány](#) is. Többször írtam már visszaemlékezéseket, összefoglalókat a kezdetekre visszanyúlva – ezúttal nem teszem. A születésnap i eseményre honlapszerkesztő szoftverrel készítettem e dokumentumokból egy multimédiás DVD-t. *(Ez az anyag nincs és nem is lesz feltöltve az internetre.)*

Csoportkép a könyvtár előterében. Fotó: Kovács Péter

A DVD-nek 9 menüje van. Önálló oldalra kerültek programjaink a plakátokkal és az eseményekről szóló beszámolókkal. Szintén közvetlenül a menüből hozzáférhető (jelenlegi) tagságunk névsora, történetünk képekkel és egyéb dokumentumokkal illusztrálva, továbbá két fotó- és egy videógalleria oldal, valamint egy sajtócikkgyűjtemény. Kapcsolataink létrejötté más testvérszervezetekkel szintén külön oldalra került. Érdekes és egyedi történetek. Innen további aloldalak nyílnak, amelyeken a testvérszervezetek képviselői által írott, képes bemutatkozások láthatók. Az egyik fotógalleria oldal a velük közös rendezvényekről, kirándulásokról tartalmaz

fotókat. A másik a klubrendezvények képeiből válogatott gyűjtemény évenként csoportosítva. A Fókuszban ... című, hat éven át megrendezett, alkalmanként 6 előadásból álló rendezvénysorozatunk távoli településekről is vonzott vendégeket – még Kiskunmajsárról is. Vannak olyan felvételeink, ahol pécsi, ajkai, budapesti vendégek együtt láthatók a helyi tagok mellett rendezvényünkön, és vendégeink jó ismerősként beszélgetnek egymással. Sajnos ez a rendezvénysorozat 2016-ban megszakadt.

E szervezetek közül néhányal csupán rövidebb ideig tartó események fűztek össze bennünket, mint például Gyergyószentmiklós és Békéscsaba internetklubjával. Budapesttel és Péccsel többé-kevésbé folyamatos kapcsolatot ápolunk, közös kirándulásokon és szakmai rendezvényeken veszünk részt. Ők ezen az eseményen is köszöntötték a klub tagjait Skype-on vagy emailben. Ajkai barátainkkal különféle okok miatt a szervezeti kötelék személyes kötődésekké alakult át. A kezdet pedig így indult 2009-ben – *Fonyódi Józsefné* elektronikus leveléből idézünk:

„Hiányzik egy olyan ember, egy olyan közösség, akik egy-egy mondattal a helyes útra terelnének, és a sok esetben felesleges köröket megspórolnák nekem. Vágyakozva gondolok arra, bárcsak közelebb laknánk Tatabányához, bárcsak részese lehetnék ennek a kis kreatív csapatnak!”

A születésnap i torta. Fotó: Szilassi Andrea

A tagság részéről is elhangzottak köszöntések, megható visszaemlékezések. A könyvtár vezetése egy szép és hatalmas tortával lepte meg a klubtagokat, és mindenki kaphatott egy jubileumi DVD-t ajándékba. Végezetül önfeledt beszélgetések és kulináris élvezetek következtek.

„Csak tiszta forrásból” – öko-vetélkedő

NÁSZ JÁNOS

Idén már második alkalommal, a könyvtári hét programsorozatán belül szerveztünk tatabányai általános iskolásoknak egy online öko-vetélkedőt, majd ezt követően egy döntőt. Végül két iskola legjobb csapata mérkőzhetett meg az október 7-ei döntőben: a Dózsa György és a Váci Mihály Általános Iskolák 4-4 fős csapata versenyzett egymással. Szeptember elején már feltettük a honlapunkra a vetélkedő feladatlapját a nyitólap **A fenntartható jövőért** blokkjába. Ennek első forduló kitöltése, beküldése alapján lehetett továbbjutni.

A feladatlap javarészt könyvárunk ökoszolgáltatásaival és a környezettudatosítással kapcsolatos feladatokat tartalmazott, emellett volt kutatómunkát igénylő része is. Itt tevékenységünk részfeladataira vonatkozóan tettünk fel kérdéseket, így például cikkeinkről. A tevékenységünket átfogó öko-füzetünkkel, majd zöld rendezvényeinkkel, cikkbibliográfiánkkel, hírlevélünkkel kapcsolatos tudnivalók is terítékre kerültek. A döntőbeli feladatok pedig egy helyi képeslap megtervezését, egy – a helyi –környékbeli értéktárban környezeti értéknek tartott – hely bemutatását, valamint egy öko-túra alkalmával öt értékes hely bemutatását tartalmazták. Az öko-túra apropóját az adta, hogy 2017-et a fenntartható turizmus évének nyilvánították.

A győztes Váci iskola versenyzői. Fotók: Csejtei Zsolt

Nász János, a vetélkedőt levezető ökológiai tájékoztató értékelésében elmondta, hogy a vetélkedőknek nem az a lényege, hogy ki a győztes, hanem inkább az, hogy egymástól tanuljunk. Így mindenki nyertes lesz. Ettől függetlenül, a verseny legügyesebb csapatát ki kellett választania a zsűrinek. Fő szponzorunk a Vértesi Erdő Zrt. volt. Az általuk felajánlott fődíjat, egy 2 napos erdei iskolai programot a pusztavámi Vajda János Erdészeti Erdei Iskolában (teljes ellátással) a Váci Mihály Általános Iskola csapata nyerte. Ezt a díjat *Ring Annamária* vidékfejlesztési előadó adta át a győzteseknek. A Dózsások csapata pedig egy múzeumlátogatást nyert a csákerényi Gróf Merán Fülöp Vadászati és Erdészeti Múzeumba. Másik támogatónk, a Tatabányai Klímakör Közhasznú Egyesület értékes ajándékutalványait *Boda Andrásné Judit*, a zsűri társelnöke adta át mindkét csapatnak. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár, a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség ajándékait pedig *Kissné Anda Klára*, a könyvtár tájékoztató és bibliográfiai csoport osztályvezetőjétől vehették át az iskolákat képviselő tanulók. Végezetül jegyezzük meg a két csapat és felkészítő tanárok nevét:

Ring Annamária gratulál Tóth Juditnak, a Váci iskola felkészítő tanárának

A Dózsa György Általános Iskola versenyzői:

Kupi Rebeka, Kizaki Zoi, Straub Zongor, Böcskei Balázs. Felkészítő tanáruk: *Tóth Judit.*

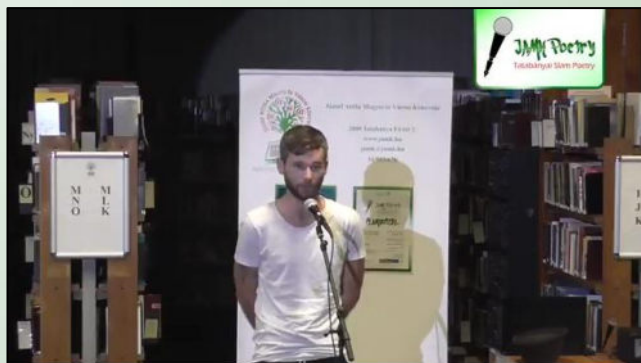
A Váci Mihály Általános Iskola versenyzői:

Forgó Katalin, Papp Sándor, Vida Márk, Zsula Karolina. Felkészítő tanáruk: *Kocsisné Jenei Erika*

Újra Taizs Gergő ült a tatabányai slam poetry képzeletbeli trónjára

HORVÁTH SZABOLCS

Továbbra is népszerű a slam poetry Tatabányán. Most **Slam to the School** névre kereszteltük az a szeptemberi rendezvényt és reméltük, hogy minden kis "nebulónk" megjelenik. Ám néhányan hiányoztak, így hát ők elkerülték az "osztály" előtti felelést.

Taizs Gergő. A videófelvétel elérhető itt:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLfafSN4XN9laPwvxFUh3DjFsv5YwYrmtq>

Kivételesen picit nehéz helyzetbe kerültünk, ugyanis az est házigazdája, *Borsos Bence* ('hoBBit') tíz percet késett. Majd amikor a mikrofon mögé állt, a közönséggel azonnal elfeledtette a várakozást. Jókedvű és humoros slammekkel készült. A versenyben ugyan csak öten vettek részt, de ez nem befolyásolta az est és a verseny minőségét, sőt! Nagyon jól sikerült estét zárhatunk, amelyre körülbelül 70-80 ember gyűlt össze könyvtárunkban. Az első kör után ismét Open Microphont tartottunk, ahol előbb a versenyzők, majd bárki a közönség soraiból a mikrofon mögé állhatott szavalni. A nézőtérrel végül ketten felbátorodtak annyira, hogy a többiek elé álltak, és rímekben mondták el gondolataikat.

A verseny végeredménye:

1. *Taizs Gergő*
2. *Pencs Attila*
3. *Keszőcze Patrik*

Különdíj: *Kozsán Leó*

Összefoglaló a 46. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét tatabányai eseményeiből

**ADORJÁN MÁRIA, KISSNÉ ANDA KLÁRA,
SÓVÁGÓ ZSOLTNÉ, TARJÁNNÉ TIHANYI
TÍMEA**

A Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét 2017. október 2. és 8. között 46. alkalommal került megrendezésre összhangban a 12. Országos Könyvtári Napok tematikájával. Ezúttal a forrásokra, az információ- és boldogságforrásokra, a vízre, mint az élet, illetve a természet, valamint múltunk forrásaira koncentrált programok várták a könyvtárlátogatókat. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár fiókkönyvtáraiban a naponta más-más helyszínen meghirdetett beiratkozási akció, az ezzel egyidejű egy óra ingyenes számítógép- és internethasználat, a „megbocsátás hete”, a Fő téri könyv csere-bere akció, valamint az online biztosított szolgáltatásokról, az információforrásokról meghirdetett nyereményjáték a megszokottnál nagyobb személyes és online látogatottságot eredményezett. Csak a Fő téri központi könyvtárban több mint hétezeren fordultak meg ezen a héten.

Mandalafestés Sopotnikné Percze Beátával.

Fotó: Csejtei Zsolt

2017. október 4-én a Bánhidai Fiókkönyvtára szervezésében bemutatásra került „**Az öröm színei – mandalában, táncban, zenében**” című előadás, melyben közreműködött *Sopotnikné Percze Beáta* művészetterapeuta, a TJ ESZI Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ Csobogó Klubja, valamint a Kodály Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola szín-

játszó csoportja *Keresztes Mária* vezetésével. Rendezvényünknek a Tatabányai Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával, a bánhidai Szlovák Ház adott helyet. Új színfoltként a Kodály Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola színjátszó csoportja mutatkozott be „**Hány méter a szeretet?**” című előadásával. A csoport vezetője, Keresztes Mária tanárnő irányításával a helység lassan táncteremmé változott a hatalmas mandala körül, ahol összes vendégünk egy nagy körbe állva együtt énekelt és táncolt.

Bosnyák Viktória Kertvárosban. Fotó: Csejtei Zsolt

2017. október 6-án délelőtt *Bosnyák Viktória* látogatott el a Felsőgallai Fiókkönyvtárba. A Széchenyi István Általános Iskolából negyedik osztályos tanulók érkeztek, hogy kötetlenül beszélgethessenek az írónővel. Bosnyák Viktória rövid bemutatkozása után a műveiről kérdezte a gyerekeket, akik később az életéről, munkásságáról faggatták. A társalgás folytán megtudtuk, hogyan lett belőle író, hány kötete látott eddig napvilágot stb.

2017. október 3-án délután a JAMK kertvárosi fiókkönyvtárának vendége szintén *Bosnyák Viktória* író volt. Közel nyolcvan vendégnek tartott több mint egy órás, jó hangulatú találkozót. Minden gyermek kezében volt egy- két könyv az író műveiből. A gyerekek jól ismerték a műveit, sokat kérdezgettek róluk. Ifjúsági regényeken kívül a Nyelvkinestár- sorozatban magyar nyelvi és nyelvtani közléseket is ír. Több interaktív játékot játszott a gyerekekkel a magyar közmondásokkal és a szinonimákkal kapcsolatban.

A Népház Úti Fiókkönyvtárban a kiskamaszok *Nógrádi Gáborral* találkozhattak október 4-én. Ahogy a könyveiben, úgy az író-olvasó találkozón is megtalálta a hangot a gyerekekkel. Több művét magával hozta és dedikálásra is lehetőség nyílt.

Még ugyanaz nap délután **könyvtári „ki mit tud?”**-ra került sor. A tatabányai könyvtárosokból álló csapat szállt helyismereti versenybe a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár felkészült versenyzőivel. *(Erről helyismereti rovatunkban részletesen is írunk –szerk..)* A jó hangulatban lezajlott virtuális vetélkedőt október 5-én már egy kiállítás követte. **Görgényi 100** címmel Görgényi István születésének 100. évfordulója alkalmából kerültek kiállításra azok a képek, amelyeket még soha nem állítottak nyilvános formában közönség elé.

Újvárosban a fiókkönyvtár *Bartók Gertrud* előadására hívta a gyerekeket október 6-án. A helytörténész könyvtáros **Történelmi hagyományörzés – testközelből** címmel, hagyományos viseletbe öltözve, számtalan érdekességet mesélt. Az előadó és férje nem csak ismertették a magukkal hozott tárgyak lényegét, használatát, hanem azokat a tanulók élvezettel kézbe és magukra is vehették.

Történelmi hagyományörzés testközelből - Bartók Gertrudról Csejtei Zsolt készítette a fotót

Október 4-én együttműködő partnereink közül az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. 200 palack tatabányai karsztvizet osztott szét a könyvtárba látogatóknak.

Október 6-án már két órától **könyvtár bemutatótúrán** vehettek részt az arra jelentkezők. Az

óránként induló csoportok néhány résztvevője előtt minden raktárhelyiség, iroda ajtaja kinyílt, és tájékoztatást kaptak a könyvtárosok sokrétű tevékenységéről. Míg a „színfalak mögött” sétáltak néhányan, az olvasótérben *Papp Éva*, az Országos Széchenyi Kör Szegedi Tagcsoportjának vezetője **az aradi vértanúkról és özvegyeikről** tartott tényyszerű és roppant színes előadást.

Szombaton a Tatabányai Városi Szabadidősport Szövetségnek köszönhetően mindkét nap hagyományos fajták várták az ökoteraszon a gyerekeket. Szombaton elsőként a nyár végén meghirdetett tatabányai **öko-vetélkedő** döntőjére került sor. A továbbiakban a szintén előre meghirdetett megyei novellairó pályázat eredményhirdetésével folytatódott a program. A megyei könyvtár arra volt kíváncsi, hogy mit gondolnak, éreznek, élnek meg a mai fiatalok kamaszként. A 10–18 évesek között három díjkategóriában *Bognár Istvánné* irodalomtanár, *Szénási Zoltán* irodalomtörténész és *Petényi Erzsébet* irodalomtudományi szaktájékoztató értékelte a pályázatoskat.

Mozdulj ki! címmel szólította helyismereti sétára ifj. *Gyüsz László* és dr. *Horváth Géza* az érdeklődőket. A helyismereti séta során Tatabánya épített környezete, majd a János-forrásig eljutva, Szigetközi Márton erdész előadásából a természeti értékek kerültek terítékre.

A könyvtár falain belül a gyerekeket a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület standjánál a **madáretetők készítése** kötötte le, a felnőttek pedig *Musicz László*, az Által-ér Vízyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési Szövetség szakmai igazgatója előadásának lehettek részesei.

A programok sorában *Bársony László*, az OMBKE-Bányászati Szakosztály Tatabányai Helyi Szervezet elnöke **bányászhagyományokról** mesélt.

Október 7-e **várostarténeti könyvbemutatóval** fejeződött be. A megyei könyvtár a Jó szerencsét! Emlékév alkalmából fogott kötet szerkesztésbe, és adta ki Jó szerencsét! címmel tanulmánykötetét.

A **könyves vasárnap** a könyvtári hét leglátogatottabb napja lett, amelyhez a Fő téren az éves beiratkozási akció jelentősen hozzájárult. A gyerekeket már könyvtárnyitástól meseöböl és arcfestés várta. Kora délutánig pontgyűjtő játékon vehettek részt a mesekedvelők. Eközben *Beck Ágnes* „dadus” mesélt, ízelítőt adva Szutyeev vidám meséiből. Majd őt a *Buborék együttes* váltotta az olvasótér közepén, hogy táncos–zenés mulatságba csábítsa a kicsiket. Alig lett vége a hangos mulatságnak, máris *Kelemen Petra Piroška*, felvidéki mesemondó szólította meg a könyvtárlátogatókat. *Benke Judit* és *Selmeczi Ágnes* óvodapedagógusok citerával, énekkel, játékkal kötötték le a gyerekek figyelmét. Bizony megmozgattak minden érdeklődő gyereket, mielőtt *Csatlós Melinda* csendesebben evezett az ismeretterjesztés vizeire a bakonyi betyárokról szóló előadásával. Ő sem jött egyedül, hozott magával egy betyárt! A nap legnagyobb látogatottságú rendezvénye azonban a **Kor-határtalanul. 50 után is aktívan!** címmel rendezett *Endrei Judit* közönségtalálkozó volt. Beszélgetőpartnere, *Nagy Edit* könyvtáros azt is igyekezett felmérni, hogy az ország több városában működtetett Kor-határtanul klubokban mik a tapasztalatai, hogyan működnek?

Endrei Judit és Nagy Edit. Fotó: Török Csaba

A megyei könyvtári hét a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatásával valósult meg. Ezen túlmenően minden együttműködő és támogató partnert köszönet illet a felajánlásokért, a részvételért, a segítségért. A megyei könyvtári hét sikere minden itt dolgozó könyvtáros érdeme. Köszönjük!

Mit olvas az esztergomi könyvtár-látogató?

KOVÁTSNÉ VÁRADY ESZTER

Az utóbbi időben egyre inkább érződik, hogy „a kereskedelmi média megjelenése az elmúlt évtizedekben a kulturális igényesség jelentős romlását eredményezte, amivel párhuzamosan egyre nehezebbé válik a minőségi művészi produktumok befogadása” (Hoppál Péter, az Emmi kultúráért felelős államtitkára, NMI, 2016. 05. 09.).

A mondat egy esztendeje hangzott el, s nyugodtan, illetve inkább nyugtalanul állíthatjuk, hogy a helyzet azóta csak tovább romlott. A könyvtáraknak egyre növekvő fontos szerepe van az értékek újra felfedeztetésében, a tartalmas időtöltés, az élethosszig tartó tanulás és a felzárkózás lehetőségeinek kibontásában, ezek már szakmai közhelyek.

De hogyan is van ez valójában egy városi könyvtárban, amelynek saját épülete sincs, amelyet tíz esztendeje kihelyeztek a város szélére egy gimnáziumba, s azóta a megalkuvásig megtesz mindent, hogy felhasználóinak száma ne csökkenjen, látogatottsága nőjön? Mit is jelent esetünkben a megalkuvás? Azt, hogy az állománygyarapításnál az olvasói igényekre a korábbiaknál is nagyobb figyelmet fordítunk, eleget teszünk az éppen „trendi”, menő, népszerű olvasmányok beszerzésére irányuló kíváncsalmaknak, hisz az olvasók legnagyobb százaléka ezekért jön be a könyvtárba. Tesszük ezt annak tudatában, hogy a közízlés erősen megváltozott, és olyan „értékek” kerülnek sok divatos irodalmi mű kapcsán népszerűsítésre, amelyek nem feltétlen felelnek meg európai múltunk és magyarságunk hagyományos értékrendjének. Kompromisszumra kell töreked-

nünk. Ez sokszor igen nehéz, és az értéktelen, a szenny, a tudatos megtévesztés és félrevezetés széleskörű terjedésével egyre nehezebbé válik. Az ízlésformálásra, az értékes irodalom felismertetésére és népszerűsítésére talán leghatékonyabb eszközeink a különböző rendezvények, ezért is tartjuk azokat igen fontosnak – de most nem erről van szó. Azt akartuk megtudni, melyek azok az olvasmányok, amelyek a mai világban egy kisvárosi könyvtárban a legnagyobb népszerűségnek örvendenek?

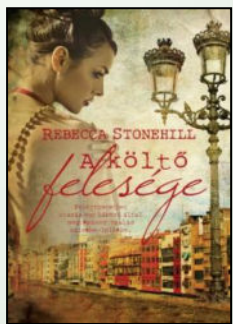
Legutóbb 2005-ben volt országos felmérés és programsorozat Magyarországon A Nagy Könyv címmel, melynek célja az országosan legkedveltebb regény megválasztása, valamint az olvasás népszerűsítése volt. A győztes regénynek, amely megkapta a „Magyarország legkedveltebb regénye 2005” címet, az Egri csillagok bizonyult, a második és harmadik helyet A Pál utcai fiúk és az Abigél nyerte el. És ezekre az eredményekre méltán büszkék lehetünk!

S hogy lássuk, mi változott az elmúlt 12 évben, összeállítottuk az Esztergomi Top 10-et mind a felnőtt, mind a gyermek olvasók tekintetében, vagyis a tíz leggyakrabban kikölcsönzött művekre voltunk kíváncsiak az elmúlt másfél esztendőben. Hála az integrált könyvtári rendszernek, nem volt nehéz. És biztosak lehettünk vizsgálódásunk megbízhatóságában: a számítógép nem hagy kikapukat, nem enged szépíteni, feketén-fehéren a tényekre szorítkozik.

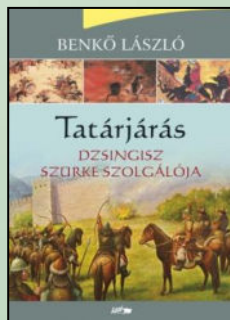
Én a listára került művek két-három mondatos bemutatásának – ami nem tévesztendő össze a minősítéssel! – is helyt adok e cikk keretein belül, jobbra nem saját véleményem, hanem online oldalakon szereplő ismertető, ajánlások alapján.

Felnőtt olvasmányok sikerlistája:

A tizedik helyen **Rebecca Stonehill: A költő felesége** című romantikus regénye áll. A költő felesége egy ötven éven át ívelő történet, amelyet három rendkívüli nő beszél el. Csodálatosan szívszorító regény egy családról, amelyet feldúl a háború, de összeköt a szeretet, a veszteség és a remény.

A kilencedik **Ugron Zsolna: Úrilányok Erdélyben**. Ugron Zsolna első regénye valóságos utazás báltermeken és mosókonyhákban, palotákban és romokban, szövevényes rokoni kapcsolatokon és egy sodró szerelmen át a pesti nyüzsgésből a Kárpátok lábához. A nyolcadik helyre **Belinda Alexandra: A toszkán rózsza** című könyve került; a romantikus regény Olaszország történelmének egy szégyenteljes korszakában, a fasizmus idején játszódik. A helyszín pedig Toszkána szíve: Firenze. Hetedik helyen **Benkő László: Tatárjárás** trilógiáját találjuk. A Tatárjárás tökéletes példája annak, hogy valójában szeretjük a történelmet. Epikus, izgalmas,

ízés nyelven elbeszél, monumentális történet. Ha elolvassuk, egy nagyon személyes nézőpontból fogunk mindent megtudni a magyar történelem kulcsfontosságú eseményéről, az 1241-42-es mongol hadjáratról és megszállásról. A hatodik **Charles Martin: A megváltás reménye** című regénye lett. Charles Martin a saját félbeszakadt amerikai futball-pályafutása emlékére írta ezt a könyvet, mintegy terápiás céllal saját magának és a szintén sportoló fia részére, amolyan meg-

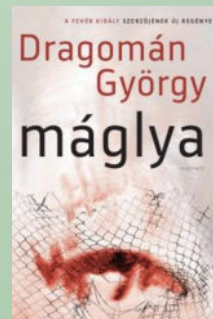

szívlelendő apai jótanácsként: soha ne szálljon el. A siker kulcsa a csapatjáték és a kitarítás, és azt se felejtse el, hogy mi a legfontosabb az életben. Az ötödik helyet **Douglas Preston Becsapódás** című krimije szerezte meg. Preston

több szálon futó története krimi, de tudományos-

fantasztikus szemlélettel is rendelkezik. Sőt, tökéletesen bele tudta illeszteni az eseményeket a mindennapok világába. A szerző a szakértelmét nem akarja ránk erőszakolni, inkább csak megmutat egy részt a szakterületből, épp annyit, amennyi szükséges a történet megértéséhez. A negyedik helyre **Paula Hawkins A lány a vonaton** című kötete került, ami műfaját tekintve pszichothriller. Az izgalmas olvasmány a vonat, az újonnan felbukkanó szereplők, visszaemlékezések, ködös pillanatok, találkozások, menekülések, keserűség és múlt iránti vágyakozás egyvelege, ahol senki sem az, akinek elsőre hisszük. A dobogó legalsó fokán **Dan Brown Inferno** című kötetét találjuk, biztos a filmek sikere vonzotta ehhez a könyvhöz az olvasókat. A krimiben van

művészettörténet és némi kódfejtés is kiválóan összekeverve. Második, előkelő helyen **Dragomán György Máglya** című regénye végzett. A Máglya sok szempontból folytatása a szerző első regényének, A fehér királynak: mindkét műben gyerekszereplő szemén keresztül látjuk a világot, mindkettő egy félig-meddig fiktív Erdélyben játszódik, de míg A fehér királyban az egyik fő kérdés az, hogyan lehet élni egy zárt diktatúrában, hogyan őrizheti, hogyan élheti meg az egyes ember az egyéniségét, a szabadságát az elnyomásban, addig a Máglyában már az, hogy mit kezd magával az ember, mikor elméletileg (papíron legalábbis mindenképpen) beköszöntött a szabadság, de az előző rendszer romjai, emlékei, képviselői még mindenütt ott vannak. Az

aranyérmet **Fábíán Janka** könyvei szereztek meg. Az **Emma-sorozat** tulajdonképpen családragénybe szőtt szerelem és történelem. Fábíán Janka nem elég, hogy nagyon intenzíven és mélyről mutatja meg a szereplők érzelmi és gondolati világát, félreértéseit, de nem mulasztja el a mindennapok eseményein át megmutatni a magyar történelem XX. századi valóságát. Valójában örülünk, hisz a top 10-ből öt ma-

gyar szerzők munkái. Egyértelmű, hogy a történelmi regény hódít, és igazán kedvező, hogy két női írónk kapcsán a magyar történelmi korok és események az érdeklődés középpontjába kerülnek. A könyvek sorrendje nem okozott igazán meglepetést, az országos könyvtárak statisztikáiban is hasonló tendenciákra bukkanhatunk; a Top 10-be leginkább a szórakoztató irodalom került fel, amelyekre jobb, ha nem irodalomkritikusokként nézünk, hanem az általuk hordozott viselkedésminták, az általuk sugalmazott világlátás – nagyon sarkítva az általuk képviselt jó és rossz minősítések alapján. A felsorolt művek ugyan enyhén szólva nem felelnek meg a Hoppál Péter által emlegetett „minőségi produktum”-nak, mégis azt mondom több évtizedes könyvtáros gyakorlattal a hátam mögött, és a jelen világ abszurditásaival szembeesülve, hogy a fentiek alapján nem olyan sötét a kép.

Gyermek és ifjúsági könyvek sikerlistája:

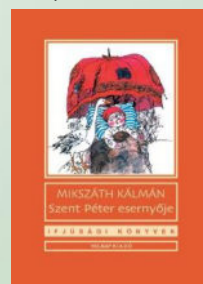
Tizedikként **Marék Veronika Boribon** sorozatát láthatjuk. Marék Veronika két hőse, Boribon és Annipanni majd fél évszázada lakik rengeteg kisgyerek szobájában, segítenek nekik elaludni, betegeskedni, kirándulni, focizni és sok-sok aprónak tűnő, de annál súlyosabb konfliktust fel-

dolgozni, és a mese, a képek erejével átélni. A kilencedik helyet **Rahn Sabine: Lovas történetek** könyve foglalja el. Rövid, szépen illusztrált történetek, kizárólag a lovak világából. Mind a 8 történet szereplői más gyerekek, lovak. A

betűket már ismerő gyerekeknek nagy sikerélmény lehet a könyv elolvasása. Könyvtárunkban a nyolcadik helyet szerezte meg a Nagy Könyv győztese: **Gárdonyi Géza Egri csillagok**. Buda elfoglalása és a török 1552. évi hadjáratának kiemelkedő fontosságú eseménye, az egri vár ostroma szolgál a mű fő témájául. Hetedik lett **Bartos Erika: Anna, Peti és Gergő** sorozata. Az óvodás korú gyerekek nagyon szeretik könnyen érthető mondatai, valamint aranyos hétköznapi történeteit és szép illusztráció miatt. A hatodik helyen **J. K. Rowling Harry Potter** fantasy

sorozata végzett. A sorozat első kötete 1997-ben jelent meg **Harry Potter és a bölcsek köve** címen, s ezt követően világsiker lett a többi kötet is. Az utolsó könyvet 2007 júniusában adták ki, azóta több mint 450 millió példányt adtak el a sorozatból, összesen 74 nyelven. Az utolsó négy kötet

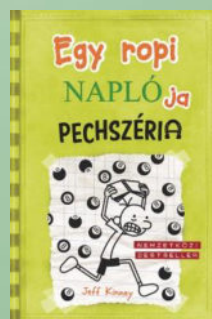

egymás után állította fel a „leggyorsabban eladott könyvek” rekordját a könyvkiadás történetében. A ötödik helyet **Mikszáth Kálmán Szent Péter esernyője** kapta meg. Valószínűleg azért, mert kötelező ol-

vasmány. Szerkezetileg a regénynek két fonala van. Az egyik a glogovai pap és húga, Veronka, a másik a vörös esernyő titka, Gregorics Pál és törvénytelen fia, Wibra Gyuri története. A negyedik helyen **A Pál utcai fiúk** végzett **Molnár Ferenc** tollából. Magyarországon az egyik legolvasottabb és legnépszerűbb regény, az iskolákban kötelező olvasmány általános iskola ötödik osztályában. Külföldön a legismertebb magyar regény. A könyv máig ható nemzetközi népszerűsége arról tanúskodik, hogy olvasói szerint örök élethelyzetekről szól, bárhol, bármikor történhetett volna. Az harmadik helyezést **Leiner Laura Szent Johanna gimi** sorozata szerezte meg, amely a tinik sikerkönyve. Talán a tévében látott Szívek szállodájából Gilmore lányokhoz lehetne hason-

lítani. A dobogó középső fokára **Jeff Kinley Egy ropi naplója** került. Ez a könyv tízéveseknek íródott, ne várjunk tőle világmegváltást, a korosztály számára azonban kiemelkedő siker. Találó gyermekhumora van, ezért olyan sikeres a gyerekek kö-

rében. Semmi nagyot nem akar átadni, csak szórakoztat. Ilyen könyvek is kellene, főleg azoknak, akik most ismerkednek a könyvek világával. Végül elérkeztünk az első helyezetthez, ami nem más mint **Bartos Erika Bogyó és Babóca**

sorozata. Bogyó, a csigafiú és Babóca, a katicakislány: aranyos történetek, egyszerű rajzok, szerethető szereplők; a kicsiknek nem is kell nagyon ennél több. Bartos Erika meséivel megnyugtató, harmonikus világot közvetít, nevéhez sok gyermekkönyv fűződik, történeteit maga illusztrálja. Kiemelkedik az íróntól a **Hoppla meséi – Vendégségben Pécs városában**, ami tulajdonképpen egy gyermek útikönyv. Többet ad, mint egy pécsi fotóalbum, gyönyörködtetőbb, mint egy várostérkép, mesésebb és kedvesebb, mint egy turistakézikönyv a kedves, szép rajzaival. Nos, a gyerekek olvasmányválasztása sem tekinthető túlságosan tragikusnak. Hiszen annak is örülnünk kell, hogy egyáltalán olvasnak. Könyvet. Nyomatottat.

Tudom, kissé felületes ez a pillanatkép az esztergomi könyvtárhasználók olvasmányválasztásáról. De, számomra legalábbis, tanulságos. Mert, Ungvári Tamással mondva: „*A kérdés nem az, miért nem olvas annyi ember, hanem az, hogy miért is olvasunk, és persze mit.*”

Az Országos Könyvtári Napok esztergomi rendezvényei

**HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA,
ZIMONYI ZSANETT**

Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár, csatlakozva az országos Könyvtári Napokhoz, október 2-8-ig könyvtári rendezvényeket tartott. Az eseménysorozat országosan a „Csak tiszta forrásból” szlogent kapta. Ez a néhány szó Bartók Béla Cantata Profana művének befejező gondolata. A tiszta forrás az OKN rendezvényorozatának apropóján környezetünk szépségeinek védelmére és megbecsülésére, ugyanakkor az információk „tisztaságára” (egyrészt a forrás megbízhatóságára, pontosságára, másrészt a szerzői jogok rendezettségére) is utal.

Október 2. Hétfőtől látható *Spóner Hajnalka* fotográfus alkotásaiból kamara kiállítás a könyv-

tár tárlóiban; egyidejűleg a Művelődés Házában, valamint rendhagyó módon utcakiállítás formájában az Imaház utcai ház falán is találkozhatunk fotóival.

Október 3. Kedden *Marcali Marianna*, a könyvtár munkatársa hívta fel a középiskolások figyelmét az interneten megjelenő álhírek veszélyeire illetve hasznos adatbázisokat ismertetett előadásában; megmutatta, hogyan kell a keresőket használni, és a kapott találat értelmezéséhez is segítséget nyújtott.

Október 4. A boldogság forrásai című tematikus napon *Tisza Zoltán* ló kiképzéssel is foglalkozó erdész, a Visegrádi Szent György Lovagrend tagja a **Ló és az ember kapcsolata** címmel tartott felső tagozatos diákoknak érdekes, vetítéssel egybekötött előadást. Kaptunk egy rövid történeti áttekintést a ló és az ember évezredek óta tartó kapcsolatáról, láttunk egy kis videót a szilvásvárad lipicai ménesről, a lovas-tanár munkájáról, és a Visegrádi Palotajátékokról, melynek előadónk is aktív szereplője. Többek között megtudtuk azt is, hogy rossz gyerek és rossz ló nincs.

Reisinger János. Fotó: Steindl Nóra

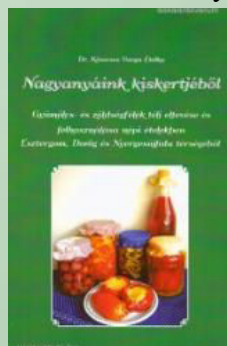
Délután *Reisinger János* irodalomtörténész tartott előadást **Boldogság a Biblia szerint**. Megvizsgálta Jézus a boldogságról szóló kijelentéseit. A Hegyi beszédben felsorolt nyolc mondatot követve juthatunk el boldogsághoz. A Bibliában a mondatok elején állandóan ismétlődő „Boldogok...” azt hangsúlyozza, hogy van, létezik itt a földön valódi boldogság. Amennyire csak teljes lehet itt a boldogság, annyira teljessé akarja ezt formálni Isten.

Október 5. *Fehér Györgyi* múzeumpedagógus, a Duna Múzeum munkatársa 6. osztályos tanulóknak tartott rendhagyó természetismeret órát **Az élet forrása a víz** címmel, melyen felhívta a diákok figyelmét arra, hogy a számunkra természetes „vízbőség” a Földön élő emberek nagy részének nem áll rendelkezésére. A Földet érintő fontos tudnivalók után helyi érdekességekről is szó esett; többek között előkerültek régi esztergomi fotók is, az egykori Molnár soron működő vízimalomról, hajómalmokról a Dunán, valamint a nagy árvizek során elöntött városról.

Fehér Györgyi. Fotó: Steindl Nóra

Csütörtök délután könyvbemutatóra került sor. A **Nagyanyáink kiskertjéből** című könyv *Kövecses Varga Etelka* helyi gasztronómiai sorozatának harmadik kötete. Az első a Népi ételek Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu környékéről, ezt követte a Rétesfélék Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu környékéről. A sorozat harmadik darabja a bemutatott könyv, ami az egyes települések, falvak helyi ízvilágával ismerteti meg az

olvasót. Sokféleképpen lehet zöldséget, gyümölcsöt tartósítani, ennek vannak helyi hagyományai Esztergom, Dorog és Nyergesújfalu környékén is, akárcsak a helyben termesztett zöldségekből, gyümölcsökből készített ételeknek is. Mindig az adott hely-

ség saját nyelvjárásában szerepelnek a receptek. Bárhol lapozunk bele a receptgyűjteménybe, érdekes helyi gyümölcsbefőtt, lekvár, savanyúság vagy ebédre való étel leírását találjuk. Előadását sok néprajzi adalékkal fűszerezte.

Október 6. A könyvtár **Köztünk élnek** sorozatának vendége *Maráz Zsuzsanna* ultrafutó volt, akivel *Sinkó Gyula* beszélgetett. Zsuzsanna háromszor nyerte meg a Balaton körül rendezett Ultrabalaton versenyt. Ő volt az év ultrafutója 2016-ban. A szeptember végén megrendezett görög Spartathlon 246 kilométeres viadalon tavalyi eredményét két órával megjavítva idén másodikként ért célba a hölgyek között 25:43:40-es idővel. Az idei igazán sikeres év, a megyei Prima díj közönségdíját hozta el Maráz Zsuzsannának.

Versmondó verseny. Fotó: Nyári Andrea

Október 7. „...VIRÁG VOLT A VERS...” címmel rendezett a Helischer József Városi Könyvtár versmondó versenyt, idén kilencedik alkalommal 50 év feletti amatőr versmondóknak. 29 fő méretett meg a szakavatott zsűri által. A zsűri elnöke a korábbi éveknek megfelelően: *Bács Ferenc*, Kossuth- és Jászai-díjas színművész volt. A három, előzetesen megadott verscím közül egy Arany János verset is vártunk, tekintettel a költőóriás kétszáz éves jubileumára. Az első három díjon kívül további hat került átadásra. Az esemény igazi kulturális unikum volt a verset szerető közönségnek.

Díjazottjaink: első díj: *Mach András* (Budapest), második díj: *Strich Lászlóné* (Budapest), harmadik díj: *Bohák Anikó* (Érsekkéty). A zsűri különdíját *Ungvári Tamás* (Eger) vehette át.

Október 8-án könyvtárunk vasárnapi nyitva tartással, könyvbörzével várta olvasóit. Megbocsátás napját tartottunk, illetve lehetőség nyílt éves ingyenes beiratkozásra is.

Moldova György volt a vendégünk

ZIMONYI ZSANETT

2017. szeptember 18-án, hétfőn a **Könyvtári beszélgetések** című sorozatban *Moldova György* volt könyvárunk vendége a *Kegyelemkenyér* című riport-könyve kapcsán. A Kossuth-díjas alkotó több mint öt évtizedes írói pályafutása alatt kétségtelenül Magyarország egyik legolvasottabb szerzőjévé vált. Valamennyi műfajba belekóstolt, de legnépszerűbbé riport-kötetei által vált.

Moldova Györggyel Sinkó Gyula beszélgetett.

Fotó: Steindl Nóra

A beszélgetés elején Moldova György elmondta, hogy úgy érzi, írásaival, küldetést teljesít; azoknak és azok helyett ír, akik anyagi értéket termelnek. Az író termelni nem tud, ezért az írásaival próbálja azokat szolgálni, akik dolgoznak. A siker, a népszerűség soha nem érdekelte. Amikor fontos témát talál, úgy érzi, kötelessége megírni. A *Kegyelemkenyér* c. könyvvel is egy küldetést teljesít, amelyben fontosnak tartotta megmutatni az országban élő nyugdíjasok helyzetét, akik egyre nagyobb szegénységben élnek, és a hatalom elég méltánytalanul bánik velük.

A riportok helyszínei nem véletlenszerűek; a könyvben olvashatunk Hódmezővásárhelyről, Komlóról, Pécsről, Szombathelyről. Ezeken a helyszíneken sokan nem is vállalták, hogy nyilatkozzanak az írónak, Moldova György szerint a félelem és a rossz helyzet miatt. Az író beszélt a városok, valamint az egyéb, köteteiben említett települések tragikus helyzetéről, a bányák, téveszek megszűnését követő állapotokról. Megemlítette a cigányság nehéz körülményeit is, amely réteg a rendszerváltás igazi vesztese. A beszélgetést Moldova György színesítette néhány jóízű viccel, történettel. Az esemény végén alkalom nyílt a közönség kérdéseinek feltevésére – a jelenlévők éltek

is a lehetőséggel. A kiadó jóvoltából lehetett könyvet vásárolni és dedikáltatni.

Dunai Éva operaénekes a városi könyvtárban

HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA

A Helischer József Városi Könyvtár **Köztünk élnek** sorozatának 2017. szeptember 25-i vendége *Dunai Éva* operaénekes volt. Büszkék vagyunk, hogy az olyan ifjú tehetségek, mint Dunai Éva, városunkból indították el pályafutásukat. 1981-ben született Esztergomban, édesanyja tanítónőként, édesapja marósként dolgozott. A Dobó Katalin Gimnáziumban töltött évek után zenei tanulmányait hegedűn kezdte Pásztóiné Nádudvary Erikánál az esztergomi zeneiskolában. Nem volt mersze hegedűszakra felvételizni, inkább hangjával próbált érvényesülni.

Dunai Éváról Nyári Andrea készítette a fotót

Énekelni a dorogi zeneiskolában kezdett Orth Miklósnál 1997-ben, majd 1999-ben a Bartók Béla Zeneművészeti Konzervatóriumban tanult. 2002-ben felvételizett a Zeneakadémia Tanárképzőjébe, ahol 2006-ban diplomázott énekkamaraművész, magánének tanár szakon. A főiskolás évek alatt kitűnő képzést kapott. 2006 szeptemberétől Nyergesen, majd 2007 februárjától Esztergomban tanított éneket a zeneiskolában. Két egykori tanítványára büszke: Erős Attilára és Herczeg Mátéra. Az esztergomi évek alatt gyakran koncertezett itthon és külföldön egyaránt az Esztergomi Szimfonikusokkal Reményi Károly irányítása alatt. Aktív tagja volt a Budapesti Stúdió Kórusnak, kíségetett a Magyar Rádió Énekkaránál, és turnézott külföldön az Operaház

művészeivel. A Magyar Állami Operaháznál 2013 augusztusától dolgozik énekkari művészként, emellett kisebb szólókat is énekel különböző operákban. Dunai Éva az est során felhívta a figyelmet a korrepetitor munkájára, aki a karmester segítője. Feladata főleg a szólisták, a kórus felkészítésében, a szerepek gyakoroltatásában van. A próbák során a zenekart helyettesítő zongorakivonatot játsza, gyakran a karmester helyettese, segédkarmester. A korrepetitor munkája főleg az operaházak életében jelentős. Példaképe Komlói Ildikó, aki a New York-i Metropolitan, a bécsi Staatsoper, a milánói Scala, a veronai Aréna, a drezdai Semperoper és a londoni Covent Garden visszatérő vendége. Kedvenc rendezője Szinetár Miklós, aki ifj. Johann Strauss operettjét is megrendezte, amellyel idén októberben indulnak Japánba. Élete egyenesben van, hivatásától megkapja azt az érzelmi töltöttséget, izgalmat, amelyre szüksége van. Operaálma Giuseppe Verditől a Nabucco és a Macbeth. Az Erkel Színház alábbi darabjaiban szerepel: Erkel Ferenc: Bánk bán, Gaetano Donizetti: A Lammermoori Lucia, Giacomo Puccini: Triptichon (Angelica nővér; A köpeny, Gianni Schicchi).

Idén tavasszal megházasodott, férjével az operaházi munka során ismerkedett meg. A családi életet előrébbvalónak tartja a karriernél. Szabadidejében asztalterítőket, levendulazsákokat varr.

2017. október 16-án könyvtárunk vendége volt Szinetár Miklós, a 86 éves Kossuth-díjas rendező. A Színház- és Filmművészeti Főiskola rendező szakát 1953-ban végezte el, ez idő alatt zeneszerzést is tanult és énektanulmányokat is folytatott. Művészi pályafutásáért számos elismerést kapott élete során. Az utóbbi évtizedben könyveket is írt. – HSZA.

2017. október 6-án a Köztünk élnek sorozat vendége Maráz Zsuzsanna hosszútávfutó volt. Évek óta a hazai ultrafutás meghatározó alakja, több országos női csúcs kötődik nevéhez. 2017 igen sikeres év számára, mivel 18 ezer szavazattal elnyerte a megyei Prima díj közönségdíját. – HSZA. Fotók: Nyári Andrea

2017. október 9-én a Köztünk élnek sorozat vendége az esztergomi gyártulajdonos, Neuzer András volt. A nyíregyházi születésű gépészmérnök 1983-ban került Esztergomba. Eleinte a Labor MIM-nél dolgozott fejlesztőmérnökként, majd 1987-től magánvállalkozást indított. Az ALTRIX márkájú kerékpárok az ő üzeméből kerülnek ki. Ezekből számos országba exportálnak. – HSZA

Czigány György Erkel Ferenc-, Liszt Ferenc- és József Attila-díjas író, költő, újságíró, szerkesztő, zenei rendező, műsorvezető és érdemes művész volt a vendégünk 2017. szeptember 4-én. Közel 40 évig vezetett egy komolyzenei műsort Ki nyer ma? címmel a Kossuth Rádióban. – HSZA.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kritikus kérdései

NAGY MÁRIA

Az Országos Könyvtári Hét alkalmából könyvtárunkban tartott előadást 2017. október 3-án *dr. Galambos István* történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottság Hivatalának tudományos kutatója. „Csak tiszta forrásból” –ez az idei Könyvtári Hét szlogenje, így az előadás is csatlakozott e gondolathoz, hiszen az előadó az írott és szóbeli történelmi források hitelességét, kritikáját érzékeltette az 1956-os forradalom és szabadságharc vonatkozásában.

dr. Galambos Istvánt Sinkó Ildikó könyvtárigazgató ajánlotta a megjelentek figyelmébe. Fotó: Makuveks Nóra

Az 1956-os események történelmi forrásainak számbavételével kezdődött az előadás. Különösen nagy figyelmet kaptak a visszaemlékezések, memoárok. Előfordulhat, hogy ugyanazt az eseményt, történetet az évek múlásával másképp éljük át, és lehet, hogy a memoárok íróit is elragadják érzelmeik; az átélt élményekre évekkel

később már másképp gondolnak vissza. Ahogy múlnak az évek, úgy telnek meg új és újabb tartalmakkal az emlékek. Ezért fontos, hogy mindig objektíven és reálisan értelmezzük ezeket a forrásokat.

A források tekintetében a másik fontos csoportot a bírósági peranyagok alkotják. Az előadó igyekezett példákkal is színesíteni az előadást. *M. Kiss Sándor* történész kutatásai derítették fényt pld. a Tóth Ilona-per ellentmondásaira. Erről tanúskodnak a következő kötetei: „A csalóány elszállt. Tóth Ilona tragikuma” és „Csalóányvádások. Három tételben a Tóth Ilona ügyről, 1956-1966-1989. Kádár Jánostól – Kádár Jánosig” A források esetében még fontos szerepet töltenek be forradalom intézményei: a nemzetőrség, illetve a forradalmi- és munkástanácsok, ezekről is részletes beszámolót hallhattunk.

Galambos István doktori értekezésében az 1956-os forradalom várpalotai eseményeivel foglalkozott, mivel várpalotai születésű, így családi indítatása is hozzájárult ehhez. Dédnagyapja a nagy bányászper egyik vádlottja, a nagyapja pedig a bánya munkástanácsának egyik tagja volt. Az 1956-os forradalom és szabadságharc még a mai napig is ad kutatómunkát a történészek számára, hisz még nem teljesen kutatható minden forrás, archívum. Az előadás végén és közben is tehetek fel kérdéseket a lelkes érdeklődők. Az előadás végére mindannyiunkban 1956 egy újabb fejezete világosodott meg.

Rendezvényünk a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatásával valósult meg.

„Egy korty derű” – Vendégünk volt V. Kulcsár Ildikó

NAGY MÁRIA

Az Országos Könyvtári Napok keretében 2017. október 5-én könyvtárunk vendége volt V. Kulcsár Ildikó, a Nők Lapja népszerű újságírója. A „Csak tiszta forrásból” szlogenhez kapcsolódva ezen a napon a boldogságforrásokat próbáltuk megkeresni. „Egy korty derű” című estjével már régóta járja az országot, és nagy örömmel látogatott el hozzánk, Tatára. V. Kulcsár Ildikót nem kell sokaknak bemutatni, nagymamáktól unokáig több nemzedék ismeri a nevét, olvassa írásait, könyveit.

V. Kulcsár Ildikóról Dollmayer Bea készítette a fotót

Olyan témákat érintett, mint a párkapcsolatok útvesztője, utazási élményei, vagy éppen a lányos apák és persze a fiús anyák. Utazási élményei közül többször szóba került Róma, amely a legkedvesebb városa. Sokszor járt már ott. Mint ötgyermekes édesanya és fiús anya nagyon fontosnak tartja, hogy a gyerekeket, főleg a fiúkat el kell engedni, hagyni kell őket, hogy megtalálják a saját útjukat. Ezt egy nagyon szomorú, de tanulságos történettel illusztrálta is.

V. Kulcsár Ildikó számára az embereknel, emberi sorsoknál nincsen érdekesebb. Készített már interjút hírességekkel, királynőkkel, zseniálisan okos elmékkel, de olyanokkal is, akiket nem kényeztetett el az élet. Ő inkább, embereket gyűjt, és ez a gyűjtemény sokkal többet ér számára bárminél.

Szerinte mai életünkből hiányzik a derű, a nevetés, az önirónia; komoly hiánycikk a mosolyra való képesség. Ha elveszítjük azt a képességünket, hogy nem vesszük észre az apró szépségeket, akkor nem tudjuk elviselni a hétköznapiakat sem. Ezt ő maga így fogalmazta meg: „Ez a mankó lehet egy korty derű is. Nem gondolok én harsány, okatlan röhögésre - erre tényleg nincs okunk -, csak egy parányi életszeretetre.”

A beszélgetés közben hallhattuk V. Kulcsár Ildikó három, a beszélgetéshez kapcsolódó írását: „Moly Mari könnyei” „Nem kell neki az én fi-am?” „Mennyország, paradicsom utca” A közönség is nagyon élvezte a beszélgetést, és talán mindenki sokkal derűsebben állt fel, és vitt magával egy korty derűt. A beszélgetés végén lehetőség volt dedikálásra és könyvvásárlásra is. Rendezvényünk a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatásával valósult meg.

A pálos rend története

KEREKESNÉ FULI ANIKÓ

Az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrendről szólt előadásom 2017. szeptember 20-án a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Csilla von Boeselager Gondviselés Háza Idősek Napközi Otthonában.

Az egyiptomi születésű Remete Szent Pálra a magyar pálosok tisztelettel tekintenek, példaképüknek tartják, névadójuknak fogadták őt. A kép forrása:

http://www.boldogsag.net/index.php?option=com_content&id=32132:remete-szent-pal-a-magyar-palosrend-szellemi-se&Itemid=900

A rend történetének ismertetése közben az érdeklődők hallhattak a pálosok jelmondatának jelentéséről és szentírási gyökeréről, a rend címerének heraldikai jellemzőiről, a rendalapító Boldog Özséb esztergomi kanonok életéről, a jelentősebb pálos monostorokról és templomokról, Szent Ágoston regulájáról és a szerzetesek viseléséről. Említésre került az Erdélyi Fejedelemséget megszervező Fráter György esztergomi érsek és Galánthai gróf Esterházy Pál László pécsi püspök is, aki II. József rendeleteit megkerülve Püspökszentlászlón biztosította a pálosok fennmaradását, továbbá szó esett a rend történetét feldolgozó márianosztrai állandó kiállításról is.

A kép forrása: www.palosrend.hu

A könyvtár munkatársai azonban most is hűek maradtak hivatásukhoz, hisz pálos rendi íróról és irodalmi alkotásról is szó esett, mint pl. Báthory László első magyar nyelvű, részleges Biblia fordításáról, a Jordánszky- és Festetics-kódexekről, Ányos Pál, Versey Ferenc és Virág Benedek munkásságáról. Az előadást – a már megszokott módon – beszélgetés követte, ahol a résztvevők megoszthatták egymással a témával kapcsolatos élményeiket, tapasztalataikat. Az utóbbi időben egyre többen érdeklődtek a könyvtárban, hogy meg lehetne-e tartani az előadásokat esti időpontban is. A következő előadás már számukra is látogatható lesz.

Október 18-án, szerdán Mindenszentek ünnepével és Halottak napjával kapcsolatos néphagyományokról, a koszorú és a mécses történetéről és a virágnyelvről hallhatnak előadást az érdeklődők. Délelőtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Csilla von Boeselager Gondviselés Háza Idősek Napközi Otthonában, délután pedig a könyvtár olvasótermében várjuk látogatóinkat.

Az olvasás és az írás szerelmese – Anne Frank története

GOLDSCHMIDT ÉVA

A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár kiállítást szervezett a felső tagozatos diákok és a középiskolások számára **Olvass és írd Anne Frankkal!** címmel. Az utazó tárlatot a hollandiai Anne Frank Ház hívta életre, és bocsátja az intézmények rendelkezésére, hogy minél több tanuló megismerkedjen egy olyan lány életével és írói tehetségével, aki a viszontagságos körülmények közepette sem veszítette el hitét, és amely által írói vénája még kiforrottabbá vált.

Anne Frank Ház: www.annefrank.org

Az Anne Frank naplója című könyvben, amely naplóbejegyzéseinek gyűjteménye, az író és a tudományokért rajongó 13 éves lánnyal találkozunk a második világháború árnyékában. Feltűnik a kérdés, vajon a mai fiatalok vezetnek-e naplót? Külföldi iskolákban ajánlott olvasmány a könyv, amelynek tartalmát a tanórán megbeszéljük a diákokkal, és ösztönzük a gyermekeket arra, hogy érdemes lejegyezni dátumhoz kötött gondolatokat.

Könyvtárunk 2017. szeptember 11-én, a tárlatot megnyitó rendezvényével egy rövid időre, a rejtékhelyre, abba a bizonyos „hátsó traktusba” kalauzolta el az Eötvös Gimnázium és a Kőkúti Általános Iskola tanulóit. Sinkó Ildikó, könyvtárunk igazgatónőjének bevezető és köszöntő szavait meghatottan hallgatták a diákok. Mély csend jelezte, hogy olyan eseményt elevenítünk fel, amiről ma is nehéz beszélni. *Petrozsényi Eszter*

színművésznő szemelvényeket olvasott fel a naplóból, amelyet az Anne életét bemutató rövidfilm követett. A kiállításmegnyitó résztvevői beleképzték magukat Anne bujkálás előtti mindennapjaiba. Belegondoltak abba is, hogy ők vajon mit tennének, ha több mint két évig bezárva kellene élniük egy épületben, amelynek ablakán csak sötétedés után szabadott kitekinteni. A tárlat bemutatásával interaktív programot kínálunk, hiszen a körbevezetésen, a kiállítási anyag megismerésén kívül játékos feladatok is vártak a csoportokra. A kiállítás 2017. szeptember 11-29. között volt megtekinthető.

Fotó: Goldschmidt Éva

Lezárult a „Tata forrásai és vizei” nyereményjátékunk

KEREKESNÉ FULI ANIKÓ

Az Országos Könyvtári Napok programjai 2017-ben a tiszta forrásokat állították középpontba. Legyen szó legális információforrásokról, vagy akár boldogságforrásokról, népi hagyományainkról vagy épp természeti forrásainkról. Ez utóbbi témakör adta az ötletet feladatlapjaink összeállításához.

8-8 kérdést tettünk fel városunk vizeivel kapcsolatban felnőtteknek és gyermekeknek. A tesztet igyekeztünk úgy összeállítani, hogy mindenki találjon könnyebb, de elgondolkodtató kérdéseket is. Reméljük, játékunk szórakoztató kihívást jelentett. Ígéretünkhöz híven már a megoldó kulcsokat is megtekinthetik a www.mzsvktata.hu és a <http://gyerek.mzsvktata.hu> oldalakon. Nagy örömünkre sokak érdeklődését felkeltették fel-

adataink. A hibátlan válaszokat beküldő felnőttek egy éves olvasói tagságot és egy hónap audiovizuális tagságot kaptak ajándékba. A gyermekek könyvjutalomban részesültek.

Nyerteseink: Berendi Viktória, Bátky Kolos Móric, Boda Péter, Boda Zsófia, Boda Ignác, Tóth-Angyal Dániel, Bräutigam Áron és Schmidt Kinga. Gratulálunk nekik!

Sinkó Ildikó átadja a nyertéseknek a jutalmukat.

A fotót Nagy Mária készítette.

„Édesanyám sok szép szava” – Kelemen Petra Piroska előadása

MAKUYEK NÓRA

Az Országos Könyvtári Napok keretében 2017. október 4-én Kelemen Petra Piroska volt a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége. Előadása a magyar népmesék eredetéről, a magyar népdalok dallam- és szövegvilágáról szólt. A hallgatók és az előadó között azonnal megszületett az összhang, a beszélgetés már a rendezvény előtt elkezdődött.

Kelemen Petra Piroska hivatása a magyar néphagyományok egészére kiterjed. Nemcsak viseleteket gyűjt és készít, hanem mesét mond, táncol, énekel is. A Kárpát-medence számos tájegységén – felvidéki, erdélyi és az anyaországi területeken is – megfordult már gyűjtései kapcsán. A népmesemondást nagyszüleitől tanulta, de körútjain is számos értékes tapasztalattal gazdagodott. Petra az Alsó-Garam menti, ún. kurtaszoknyás falvak egyikében, Bényben nőtt fel, szülőföldje viseletét ma is büszkén hordja. Az előadáson egy két-száz éves menyasszonyi ünneplőben jelent meg,

melyben már ükanyja is állt az oltárnál. A rendkívül aprólékos és időigényes munkával elkészített ruhák és fejdíszek varrása, valamint restaurálása és karbantartása Kelemen Petra szenvedélye és mindennapos munkája.

Kelemen Petra Piroskáról Goldschmidt Éva készítette a fotót

Az előadót moldvai csángó és székely dallamokkal *Maraszin Mónika* népdalénekes, a Népművészet Ifjú Mestere kísérte.

**Maraszin Mónika és Kelemen Petra Piroska.
Fotó: Goldschmidt Éva**

Összekötünk! –Kézimunka kiállítás

DOLLMAYER BEA

Újabb kiállítással örvendeztette meg a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár látogatóit a helyi kézimunka klub. Össze-köt-ünk címmel 2017. október 3-án nyitották meg a felnőtt könyvtárban az összeállítást, amely mindenki számára megtekinthető 2017. november 3-ig.

Az Országos Könyvtári Napok eseményein az idei egyik téma a különböző boldogságforrások témaköre, szemléltetése. Régen a kézműves tevékenységek megélhetést biztosítottak, a mai világban gyakran kedvtelésből alkotnak az emberek.

A fotót Sinkó Ildikó készítette

A bemutató célja annak szemléltetése volt, hogy a műveknek nem csak a létrehozása, hanem a funkciója is fontos, amely további örömet hozhat használójának. Például egy táska jó szolgálatot tehet bevásárlásnál, vagy meglepetések elrejtésénél, esetleg mindenféle finomságok kerülhetnek elő belőle. Emlékeztetőül is szolgálhat egy jeles alkalomra (pl. születésnapi ajándék). A kiállítás címe egy népszerű szólójátékkal utal az emberek közötti kapcsolatokra és kézműves tevékenységre.

Az NKA és az IKSZ támogatásával megvalósuló program segítségével új módon szemlélheti mindenki az otthonában található tárgyakat.

Könyvtári hét a kistéleplési könyvtárakban

SZILASSI ANDREA

Idén is számos rendezvényt szerveztek kistéleplési könyvtárosaink az Országos Könyvtári Napok időszakában – köszönhetően az NKA pályázati támogatásának és a kecskeméti Katona József Megyei Könyvtár koordináló tevékenységének, nem utolsósorban pedig kollégáink lelkesedésének. Az 59 KSZR községi könyvtárban összesen 96 program zajlott le 2.204 résztvevővel. A legaktívabb teleplési könyvtáros Keszthelyről *Klinger Ágnes* volt 6 programmal, továbbá Bajnáról *Erdősné Csik Katalin* 5, és Tarjánból *Bula Imréné* 4 rendezvénnyel.

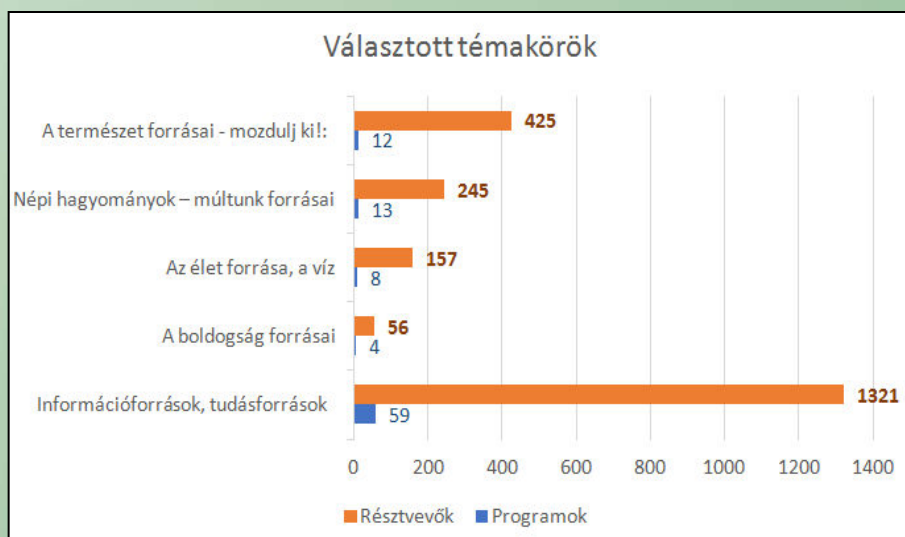
Amint az az ábráról jól látható, a legtöbb érdeklődőt egy információkeresést próbára tevő online feladatlap vonzott. A rendezvények között voltak ökol foglalkozások, filmvetítések és előadások is – például a Bakony forrásveiről, a víz és a környezetvédelem kölcsönhatásairól, a gyógy- és fűszernövényekről, a rovarokról, valamint a Duna hídjairól. (pl. *Tóth Andrea*, *Sasvári Zoltán*, *Gyukics Péter*) Gyalogos és kerékpáros kirándulásokat, kalandtúrákat is szerveztek kollégáink, például a máriahalmi Szikla-forráshoz, Majkra és a Rámszakadékhöz. A múltat felidézték néphagyomány

és levéltári kutatások alapján egyaránt, például *Nyári Imrével*. Ezúttal is tartottak író-olvasó találkozokat *Tóth Krisztina*, *Varró Dániel*, *Nógrádi Gábor* és *Lőrincz L. László* közreműködésével. Karinthy és Örkény is megidézett a Szabad Ötletek Társulásának előadásában. Fellépett még a *Buborék együttes*, a *Déliab Színház*, a *Tekergő Bábszínház* és az *Ákom-Bákom Bábcsoport*. A boldogság forrásai vonatkozásában zene-, vers- és mesehallgatásokra került sor. Kiemelném még e körből *Borbélyné dr. Török Mária* pszichológus előadását, aki *Boldogan megöregedni...* címmel osztotta meg gondolatait, tanácsait a hallgatósággal. Ezúttal sem maradtak el a játékok, a könyvtármozis vetítések és a kézműves foglalkozások.

Azt gondoljuk, ezeknek a rendezvényeknek egyéb jótékony hatása is volt a kellemes időtöl-

tés mellett. Egyrészt sikerült megmozgatni a helyi lakosságot, ezzel egyidejűleg ráirányítani a figyelmet a könyvtárra. Összintén reméljük, hogy ez né-

mi növekedést is eredményez a beiratkozott olvasók tekintetében. Ugyanakkor terítékre kerültek (egyebek mellett) a falu természeti kincsei, hagyományai, múltja, amely az ott élők identitását szintén erősíti, közérzetét javítja.

Csapatépítő tréning és workshop Bajnán

SZILASSI ANDREA

2017. szeptember 9-én folytatódott június elején megkezdett szakmai programsorozatunk az esztergomi és dorogi kistérség KSZR könyvtárosainak. Mint korábban erről már beszámoltunk, az elsőt Dunaalmáson tartottuk a tatai kistérségben dolgozó kollégáinknak. Erről beszámolót közöltünk a Kemlib 2017. május-júniusi számában *Mikolasek Zsófiától*.

Bajna Komárom-Esztergom megyében az esztergomi járásban, a Gerecse keleti vonulatánál

helyezkedik el. Ezen a szeptember eleji, szokatlanul hűvös reggelen a Katona István Alkotóházban indult szakmai programunk.

Előtte azonban vendéglátóink egy rövid műsorral kedveskedtek nekünk – citeramuzsika és énekszó oldotta a kezdeti feszültséget. A nap során ismerkedős játékok, kapcsolatépítés, projektfeladatok kidolgozása, előadások és kötetlen beszélgetések következtek. A délelőtti feladatok végeztével a hangulatos Vadász étteremben fogyasztottunk el egy finom ebédet. Dél körül már verőfényes napsütés ragyogott mindenütt, ezért ebéd után már a szabadban folytattuk a csoportmunkát.

Meggyőződésünk, hogy azok a kollégák, akik eljöttek – biztosan profitálnak majd a tapasztalataikból. A konkrét, szakmai részleteket ezúttal sem árulhatjuk el, mivel előttünk áll még a császári, a környei és a tokodaltári hasonló program október-november folyamán.

Fotók: Szilassi Andrea

Nógrádi Gábor volt a vendégünk

KOVÁCS DÓRA

Országszerte ünnepeljük a jó könyvet és a könyvtárakat október elején. Ebből az alkalomból hívtuk meg október 4-én községi könyvtárunkba (a felújítás miatt az iskola sportcsarnokába) *Nógrádi Gábort*, az egyik legismertebb magyar író, aki több mint 25 ifjúsági könyv szerzője. Öröm volt látni, hogy a résztvevő 120 csolnoki diák legalább egyharmada Nógrádi könyvvvel a kezében érkezett, hogy azt majd dedikáltathassa. Az író jellegzetes humorú, ugyanakkor komoly családi és iskolai problémákat feszegető művei – például a *PetePite*, *Az anyu én vagyok*, *Gyerünk haza*, *A mi Kinizsink* – számos általános iskolában, így Csolnokon is népszerű kötelező vagy ajánlott olvasmány. És bármilyen meglepő, – tette hozzá íróvendégünk – ifjúsági regényeit maguk a szülők is szívesen olvassák. Ennek talán az is oka, hogy regényei kicsit olyanok, mint a szórakoztató tanmesék.

Közös fotó Nógrádi Gáborral. Fényképezte: Kovács Dóra

Az egyórás, jó hangulatú találkozón mesélt saját gyerekkoráról. Arról, hogy milyen nehézségek árán vált íróvá. Gondolkodásra, önismeretre bátorította a gyerekeket. Szerinte a jó könyv az olvasóját okosítja, gyógyítja, és jobb, mint a csoki. A diákokat érdekelte, hogyan találja ki törté-

neteit, mennyi idő alatt ír meg egy regényt, és melyik írását szereti a legjobban? A találkozó végén Nógrádi Gábor értékes könyvajándékot adott át saját regényeiből a községi könyvtár olvasóinak, amit köszönettel fogadtunk! Könyvei mostantól kölcsönözhetők a községi könyvtárból. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Boldogan megöregedni – Borbélyné dr. Török Mária előadásáról

KOVÁCS MIHÁLYNÉ

2017. október 16-kán *Dr. Török Mária* tartott előadást, "**Ami megtart... Boldogan megöregedni**" címmel. A témából adódóan a nyugdíjas klub tagjai adták a hallgatóságot. A nagyon szépen felépített előadás szólt a testi-lelki változásokról, az idősebbek társadalmi, családon belüli szerepéről. A boldog öregség megélésében fontos szerepe van az elengedésnek, a megbocsátásnak, a szeretetnek és az aktív életnek. Életünk során rengeteg tudás, tapasztalás, jó és rossz élmény ér minket, ami bölcsébbé tesz bennünket az idő múlásával. Fontos, hogy mindenki megismerje saját értékeit, szeresse, elfogadja önmagát, és találjon korának, érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot.

Borbélyné dr. Török Máriaról
Kovács Mihályné készítette a fotót

Ki lakik az avar alatt? – Sasvári Zoltán Bakonybánkon

NAGYNÉ FARKAS MARIANNA

Szeptember 12-én Bakonybánkra látogatott Sasvári Zoltán a fenti című előadásával. A rendezvényen az óvodások és az alsó tagozatos diákok vettek részt. A bemutató sorozat céljáról [honlapján](#) így vall: „Pedagógusként és amatőr zoológusként mindig is küldetésemnek éreztem, hogy megismertessem és megszerettessem az emberekkel az őket körülölelő természetet. A rovarvilág bemutatása pedig csodálatos lehetőségeket rejt! Környezetvédőként felvállaltam, hogy feleségemmel, aki társam a bemutatókon, ráirányítjuk a figyelmet arra, hogy a hatlábú élőlények nélkülözhetetlenek az ökoszisztémában.”

Az előadás kellékei.

Fotó: Nagyné Farkas Marianna

Az előadó a gyermekek nyelvén, játékosan közelített a témához. *"Én vagyok a Bogaras bácsi. Eljöttünk hozzátok a Katicával, mert Muslinca Ica*

meghívott minket szüretelni. Egy varázsigével odarepülhetünk. Abrakadabra! Legyünk a szőlőben! Hipp-hopp!!" – és már benne is voltunk a mesében. A darazsak ellenőrizték, hogy elég érettek-e a szőlőfürtök. A fináncbogarak leszedték a tökékről, muslinca és szőlőszender pedig szétválogatták. A púpos bogarak kádban taposták ki a levét. A pincebogarak helyükre gurították a hordókat. Az előadás során megismerkedhettek néhány rovarral, például a botsáskával, a levélutánzó sáskával, a krumplibogárral, a perui ördögsáskával és a pincebogárral. Gyorsan el-

telt az egy óra játékokkal és a rovarokkal való ismerkedéssel.

Könyvtári heti programok Mocsán

VARGA ORSOLYA

2017. október 4-én Tóth Krisztina érkezett **író-olvasó találkozóra** a Mocsai Községi Könyvtárba. Az írónővel – a nehézkes idejutást követően – több mint egy óra hosszát beszélgettünk munkásságáról, többek között verseiről, novelláiról, gyerekkönyveiről. Legtöbbet az *Anyát megoperálták* című meséje került szóba. Említette a könyvkiadás folyamatát és az óraadóként, műfordítóként elért sikereit is. Az író-olvasó találkozó végén felolvasott *Párducpompa* című novelláskötetéből is két novellát. A visszajelzések szerint nagyon jó hangulatú, érdekes író-olvasó találkozón vehettünk részt.

Az Országos Könyvtári Napokon, a könyvtármozi vetítést követően, 2017.10.06-án Gábor Klára tartott előadást az **Emberi életfordulópontjaihoz kötődő szokásokról**, úgymint a születés, keresztelő, esküvő és a temetés. Lebilincselő előadásából megismertük a különböző tájegységek eltérő hagyományait, amelyeket egy-egy rövid énekkel színesített. Ma már különösnek tartott szokásokról is szót ejtett, mint például a lekötözött csecsemő, a fekete menyasszony vagy a temetésen való táncolás.

Tóth Krisztina a mocsai könyvtárban.

Fotó: Hörömpöli Tibor

Szeptember végi programjainkról

LÁSZLÓ KÁLMÁNNÉ

Pénteken a **magyar tájak élővilágába** nyerhetek betekintést a 7-8-os diákok a könyvtár szervezésében, hétfőn pedig a legkisebb iskolásokat várták a faluházba, hogy együtt emlékezzünk

Benedek Elek 1924-ben. A kép forrása:

[https://hu.wikipedia.org/wiki/Benedek_Elek_\(%C3%ADr%C3%B3s\)#/media/File:Benedek_Elek_\(1924\).jpg](https://hu.wikipedia.org/wiki/Benedek_Elek_(%C3%ADr%C3%B3s)#/media/File:Benedek_Elek_(1924).jpg)

meg a Népese Napjáról. A Magyar Olvasótársaság kezdeményezésére 2005-től szeptember 30-át, Benedek Elek születésnapját a **Magyar népmese napjaként** tiszteljük. Ezen napon megkülönböztetett figyelem illeti meg a magyar és más népek meséit. Az évtizedes hagyomány rendhagyó módon kezdődött, hiszen a felnőttek adták elő elsőként a csúnya

királyfi és a szépséges királylány dramatizált történetét, majd a vállalkozó szellemű alsós kisdiákok olvashatták fel kedvenc meséjüket a népes vendégközönség örömeire. Tanító nénik, hozzátartozók és diáktársak hallgatták nagy-nagy élvezettel a kiválasztott népmeséket, köztük többek között a módos gazda, illetve a főtt borsó történetét. Végül a meglepetés sem maradt el, hiszen a szervezők jutalom süttikkel látták vendégül a mesedélután vendégeit.

**A fotót az eseményen
László Kálmánné készítette**

„Sohonyais” találkozó Naszályon

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

Azt, hogy Sohonyai Edit érti a kamaszok nyelvét, már régóta tudjuk. Könyveit szívesen és örömmel olvassák – s nem csak ők, a felnőtteknek is segítség, amikor keressük a kulcsot a kamaszlélek megértéséhez. De azt, hogy öt perc alatt képes magával ragadni a nagyon „nehéz korban” lévő gyerekeket, csak most tudtam meg ezen a rendhagyó író-olvasó találkozón. A hagyományos kérdezz-felelek sémán túl egy végtelesen szellemes, humoros és (ennek ellenére, vagy talán éppen ezért?) mégis komoly előadást tartott. Egy helyütt ezt nyilatkozta az író: *„Amit a legjobban élvezek munkám során, az az, hogy előadásokat tarthatok a 12-16 éves korosztály számára. Ez egy stand up, amit végignevetnek, s közben a poénokba rejtve egy csomó hasznos információval látom el őket emberismeret tárgykörében. Egyfajta párkapcsolati kultúrát oktatok.”*

Sohonyai Editről a cikk szerzője készítette a fotót

Az, hogy erre szükség van, és a gyerekek befogadók is rá – hamar kiderült. Az író személyisége, közvetlensége, humora feloldotta a kamaszgátlásokat. Egy nevetős, ugyanakkor megszívlelendő tanulságokkal teli óra élményével gazdagodva fejeztük be ezt a találkozót. Nem maradhattak el a dedikálások és a „kötelező” szelfizések sem. Azóta a könyveire felvett előjegyzések száma egyre csak nő... Köszönjük Sohonyai Edit!

Táncsics Mihály nevét vette fel intézményünk

BORBÉLY ILONA

Túra és kultúra, test és lélek. Talán sokan nem tudják, hogy ezeket napjainkig összekapcsolja Ácsteszén Táncsics Mihály neve, szellemisége. Községi könyvtárunk kapcsolatba lépett idén is a KEM Természetjáró Szövetség elnökével, *Horváth Zoltánnal*, és így kerülhetett sor településünkön egy napon, szeptember 30-án az **IV. Táncsics-túrára** és az ácsteszeri kultúrház illetve könyvtár **névadó ünnepségére**. Az egész napos programnak köszönhetően szinte végig telt ház volt a Táncsics Mihály Kultúrház és Könyvtárban.

Az esemény díszvendégei: Simon M. Veronika, Stancsics Erzsébet, Szántai Sándor.

10 órától könyvtári kiállítás nyílt **Érdekességek Táncsics Mihályról** címmel. Az érdeklődők többek között azokra a kérdésekre kaphattak választ, hogyan lett Táncsics a „gyalogutazó”, és ezzel összefüggésben az **IVV Táncsics-túra** története; hogyan alakult Táncsics családfája napjainkig; hogyan alakult a Táncsics család és a mai Ácsteszer kapcsolata; miként került Táncsics Mihály személyes ajándéka: egy korabeli szekrény Ácsteszérre; mi az Arany Trombita; mi a „tiltott könyv”; hogyan vezette el a vajdasági

bácskossuthfalviakat Táncsics emlékének tisztelete és ápolása az ácsteszeri könyvtárhoz stb..

Különböző **kézműves foglalkozások** zajlottak még ezzel egy időben a kultúrházban. Nem kis érdeklődéssel figyelték kicsik és nagyok a szövés mesterségét. Egykor Táncsics Mihály is megtanulta.

A könyvtár meghívott vendége volt Táncsics Mihály testvérének, Stancsics Jánosnak ma élő leszármazottja: *Stancsics Erzsébet*, író-költő és férje: *Szántai Sándor* író-költő, aki a Magyar Kultúra Lovagrend tagja. Könyveiket mutatták be és dedikálták.

A napjainkban is aktívan író Pintér Sándor Táncsics Mihály élete (Budapest, 2012) című könyvéből is vásárolhattak a látogatók.

Remek színfoltja volt az ünnepségnek *Simon M. Veronika*, külföldön is ismert festőnő állandó festménykiállításának megnyitója. Erre az alkalomra két 7. osztályos diák egy-egy szép szavattal készült a könyvtári órák ideje alatt.

A továbbiakban a galériaavató színvonalas, zenés irodalmi műsorát az *Országos Táncsics Művészkör* tagjai adták.

A nap zárásaként - a KEM József Attila Városi és Megyei Könyvtár közreműködésének köszönhetően - a *Lopótök* című népi komédiát mutatta be nem kis sikerrel a *Déliab Színház*.

Csoportkép az eseményen.
Fotók: Hullám Annamária

KönyvtárMozi előadás Dömösön

BALTÁS BALÁZS

2017. szeptember 27-én 10 órakor kezdődött a "A hetvenkedő sün" című könyvtármozis mese-előadás, melyre a dömösi óvodásokat hívtam meg néhány óvónő kíséretében. Először egy rövid beszélgetéssel kezdtük közös programunkat. Nagyon érdeklődőek voltak a gyerekek, akik amúgy is rajonganak az állatokért – még inkább a kisállatokért – melyek aranyosabbak a számukra. Szinte mindent tudtak a sündisznókról, amit csak kérdeztem tőlük. E kis párbeszéd alatt Gryllus Vilmos Szúrós Gombóc című zenéjét hallgattuk, amely segített a ráhangolódás megteremtésében.

A fotókat Baltás Balázs készítette

Ezután következett a mesefilm megnézése. Anyyira tetszett a gyerekeknek, hogy még egyszer le kellett vetíteni. A mese végén hatalmas nevetés és zivaj keletkezett (ahogyan ez várható is volt), amikor egy faág ráesett az erdő lakóit rettegésben tartó sün fejére, és az elkezdett sírni.

Ezt követően egy memóriajáték következett, amelyben a mesében szereplő erdőlakó állatok képeit kellett párosítani. Zárásként a kézműveskedés kapott szerepet, melyben papírból lehetett sündisznót készíteni az óvónők és az

én segítségével. A kis alkotás egy kitámasztót is kapott szintén papírból, így már állni is tudott az „állatka”. Ahogy láttam, ez egy érdekes ajándék volt számukra.

Úgy gondolom, hogy minden részletében nagy-szerűen sikerült a program. 22 óvodás és 5 óvónő volt jelen. Remek kapcsolatot ápolok a községünkben működő Szivárvány Óvodával és a szomszédos Pilismaróton lévő Bozóky Mihály Általános Iskolával. Kiemelkedően fontosnak tartom, hogy már óvodás- és főleg iskolás korban megismertessük, és lehetőleg megszerettessük a gyerekekkel a könyvtárat, mert ez az intézmény ugye a tudás, a műveltség megszerzésének egyik tárháza. Az olvasás kiemelkedően fontos szerepét nem lehet elég sokszor hangoztatni. Fejleszti az emlékezőkészséget, a szövegértést, a képzeletet, növeli a szókincset, információt és műveltséget nyújt. Bizonyos művek olvasása olyan etikai, erkölcsi normát ad, amelyeknek az egész társadalmunkat irányítaniuk kellene. Ezen túlmenően élményt is ad egy új könyv olvasójának. Gondoljunk csak bele, milyen kellemes illata van egy viszonylag új könyvnek, amint azt egy könyvesboltban is érezhetjük. Ha szép a kötése, illusztrációja, az szemet gyönyörködtető látvány. Jó érzés kézbe fogni egy könyvet az elektronikus formátummal szemben, ahol hiányzik a fizikai élmény. A digitális olvasmányok korában is fontos a hagyományos könyv, s a könyvtár nem különben.

Kézműves foglalkozás a látottakhoz kapcsolódóan

Könyvtári hét a Heckenast Gusztáv Községi Könyvtárban

CSEERNÁTONI BERNADETT

2017 októberében Pilismarót is kivette részét az országos eseményből néhány zár körű és nyilvános programmal

2-án, hétfőn délelőtt a Pilismaróti Mesevár Óvoda nagycsoportosai vettek részt egy **KönyvtárMozi** foglalkozáson. Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő – Maminti, a kicsi zöld tündér című meséjének témáját jártuk körbe. Ezután a gyerekek felfedezhették a nekik szóló könyveket, és „belakták” a könyvtárat.

5-én, csütörtökön két programra is sor került. Reggel a Bozóky Mihály Általános Iskola első osztályosaival volt ismét egy **KönyvtárMozi** foglalkozás. Ehhez Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő – Vacskamati virágja című meséje adta a témát. Ismerkedtünk a hónapokkal, a születésnap és az ajándékozás jelentőségével, lényegével, majd elkészítettük Vacskamati virágját, melyet haza is vittek a gyerekek.

A fotó Kiss Balázs diavetítéses beszámolóján készült.

Fotó: Csernátoni Bernadett

A délutáni program főként a felnőtteknek szólt, de akadt lelkes ifjancok is a hallgatóság körében. Nagy öröömre egy helyi előadót köszönt-

gettünk körünkben: *Kiss Balázst*, aki megmutatta képeit és elmesélte élményeit **az USA nemzeti parkjaiban** tett látogatásáról. Ezúton is szeretném újra megköszönni, hogy ránk szánta délutánját! Mindannyian ámulva néztük és hallgattuk a csodás tájakról készült beszámolóját. Csak sejthető volt, hogy mire számíthatnak a résztvevők, mégis szép számmal megjelentek érdeklődők. Azt hiszem, bátran állíthatom, hogy senki sem távozott csalódottan.

7-én, szombaton is két programmal vártam az érdeklődőket. 10 órától *Sasvári Zoltán* vezetésével a **Bogarháton** című mesés, játékos előadás keretében ismerkedhettek meg a gyerekek az erdő lakóival. Némelyikükkel csak említés szintjén, számos állattal viszont testközelből is. Szerencsére annyi család döntött a program mellett, hogy ezt is „teltházasnak” nyilváníthatjuk.

Sasvári Zoltán mesés, játékos előadása a rovarokról

Ezek a programok a könyvtár épületén belül zajlottak, az utolsó rendezvénnyel viszont kiszabadultunk a négy fal közül. A tavalyi évben is sikeres, **„Könyves kincskeresés”** idén több helyszínen zajlott. Elsőként a Heckenast Kastélyt lehetett bejárni az érdeklődőknek. Ezután kezdődött a játék megfigyeléséhez szükséges kódok felkutatása a kastélykertben, illetve a kultúrház udvarán. Végezetül pedig közösen játszottunk együtt a kultúrházban, és mindenki megkapta a jól megérdemelt ajándékát, egy kis csokoládét és különböző promóciós tárgyakat. Ezekért köszönet illeti támogatóinkat, a Maumit Kft.-t és Pilismarót Község Önkormányzatát.

eMagyarország pontok metamorfóza – Startol a GINOP 3.3.1.

SZILASSI ANDREA

A 127/2017. (VI. 8.) kormányrendelet értelmében Digitális Jólét Pontok jöttek létre az eMagyarország pontok hálózatából. Ez egyelőre csupán névváltozást jelent, de biztató pályázatok láttak napvilágot tartalmi és infrastrukturális megújulásra is. További, szóhasználatbeli változás, hogy a DJP Pontokon immár nem eTanácsadók, hanem DJP mentorok segítik a digitális világ ügyeiben járatlan érdeklődőket. Megszűnt a KIFÜ-be integrált eMagyarország Centrum hálózatot koordináló szerepe, helyette a Neumann János Nonprofit Közhasznú Kft látja el ezt a feladatot. Ezen a néven egyébként (évekkel ezelőtt) már működött egy hasonló küldetésű szervezet. A jelenlegi társaság szakmai vezetője *dr. Frommann Richárd*, ügyvezetője pedig *dr. Szabados Zsuzsa*.

A DJP hálózat alapvető feladata továbbra is annak biztosítása, hogy a digitális eszközökkel és kompetenciákkal nem rendelkező polgárok, vállalkozók megfelelő technikai feltételeket és szakértő segítséget vehessenek igénybe ügyeik intézéséhez a DJP Pontokon. Ugyancsak lényeges feladat, hogy a DJP mentornak sikerüljön meggyőznie az információs írástudás fontosságáról a környezetében élőket. Törekedni kell arra, hogy az emberek ismerjék fel, hogyan profitálhatnak személyesen a digitális világhoz való csatlakozásukkal.

2017. október 9-én részt vettem a DJP Hálózat I. Országos Találkozója című, nagyszabású projektrendezvényen. Jelenleg országszerte, 1.173 településen 1.415 DJP pont található. Az itt tevékenykedő mentorok közül 383 vett részt ezen az eseményen az Akvárium Klubban.

A jelenlévőket *dr. Deutch Tamás*, a Digitális Jólét Programért felelős miniszterelnöki biztos és *dr. Solymár Károly Balázs*, az NFM helyettes államtitkára köszöntötte.

Előadások az Akvárium Klub színpadán.

Fotó: KIFÜ

Szijártó Zoltán, a KIFÜ elnöke röviden bemutatja a hazai infokommunikációs projekteket, amelyek az ügynökség irányításával valósulnak meg. Jelenleg 35 fejlesztési program van folyamatban 188,02 milliárd Ft forrás felhasználásával. Előkészületek zajlanak 22 pályázatnál, amelyekre 128,15 milliárd forintot különítettek el. *dr. Szabados Zsuzsa*, a Neumann Nkft ügyvezetője a szervezet céljai, projektjei kapcsán néhány személyes élményt is megosztott a hallgatósággal. Őt *dr. Frommann Richárd* követte, aki a hálózat fejlesztési terveiről beszélt.

Az Európai Unió digitális kompetencia-modellje.
 Részlet Frommann Richárd prezentációjából

A Digitális Jólét Koordinációs Központ feladata lesz a digitális kompetencia-modellek, jó gyakorlatok, tapasztalatok összegyűjtése, valamint mérések, szakmai anyagok kidolgozása, továbbá a fejlesztések koordinálása. *Szenes Gábor*, a Presonline munkatársa azt emelte ki, hogyan keltsük fel az emberek érdeklődését a digitális világ iránt. Figyelembe kell venni, hogy sokfélék vagyunk. Ismernünk kell a különféle célcsoportok sajátosságait, elvárásait, tévhiteit, negatív tapasztalatait. Csakis ennek ismeretében lehetnek meggyőző érveink, javaslataink. *Györök Balázs*, a KIFÜ projektigazgatója ismertette a **GINOP 3.3.1. pályázat** főbb irányait, amely a DJP Pontok infrastrukturális fejlesztését és a digitális szakadék csökkentését hivatott előmozdítani. 5 milliárd forintot kívánnak e célra fordítani egyrészt egységes eszközcsomagok biztosításával, másrészt sávszélesség-növelés és ingyenes WIFI sugárzása is része lesz a fejlesztésnek. Új arculati elemek is érkeznek a DJP Pontokra. Kiemelt cél a mentorok képzése is. Számukra egy ingyenes, 70 órás tanfolyamot szerveznek annak érdekében, hogy megfelelő felkészültségű szakemberek dolgozzanak a hálózatban. Pályázatot a nyilvános internetezést biztosító közösségi helyek nyújthatnak be. A tervek szerint 1.500 DJP Pont újulhat meg e projekt keretében az országban – a közép-magyarországi régió kivételével.

Lendvay Miklós, az OSZK osztályvezetője a nemzeti könyvtár e-könyvtári szolgáltatásairól és digitalizációs tevékenységéről beszélt. Részlet prezentációjából

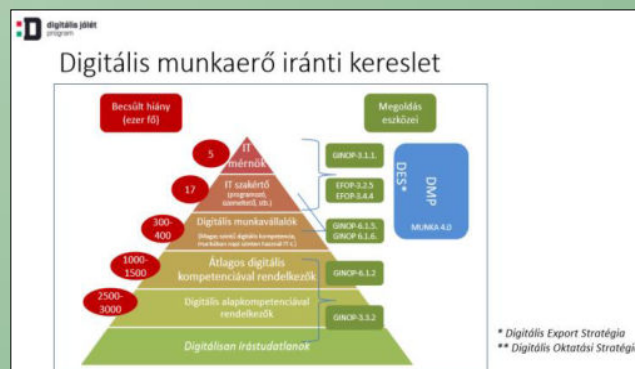
Jakab Áron, a BellResearch partnerkapcsolati igazgatója egy friss helyzetképet adott a digitalizáció hazai állapotáról és trendjeiről. Kutatásai

alapján elmondható, hogy a **15 év feletti lakosság kétharmada internetezik, amely 5,66 millió polgárt jelent. Ez 34 %-os növekedés tavalyhoz képest.** Az internetezés egyre intenzívebb és mobilabb lett: a használók 86 %-a minden nap internetezik. Az internetezők köre lassan bár, de bővül, és ez leginkább az okoseszközöknek köszönhető.

Metszet a digitálisan írástudatlanokról.
Részlet Jakab Áron prezentációjából.

Sajnos az iskolából kikerülő fiatalok digitális szövegértése és információs írástudása sem megfelelő, amint azt más vizsgálatokból jól tudjuk. *Horváth Ádám*, a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ divízióvezetője a munkaerőpiaci elvárások alapján közelítette meg a digitális felkészültség fejlesztését. Előadásából kiemelnénk, hogy a kormány az alapkészségekkel rendelkezők továbbképzését is szükségesnek tartja, és erre nemcsak szándék létezik, pályázati források is rendelkezésre állnak.

Részlet Horváth Ádám prezentációjából. Piros címke jelzi, hogy milyen szintű digitális eszköztudással rendelkező szakemberre mekkora hiány mutatkozik a munkaerőpiacon. Zöld címke mutatja, hogy milyen pályázatokkal célozzák javítani az adott réteg felkészültségét.

Zöld utat a jövőnek! Szakmai nap az ELTE Egyetemi Könyvtárban

NÁSZ JÁNOS

Rendkívüli érdeklődés mellett tartották meg augusztus utolsó napján az ELTE központi könyvtárban a **Hagyományok és kihívások** szakmai rendezvénysorozat hatodik találkozó-ját. Megtisztelő volt a könyvtárunkat érintő meghívás, hiszen felkérést kaptunk arra, hogy bemutassuk évek óta folyó környezettudatosító munkánkat.

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár.

A kép forrása: <https://konyvtar.elte.hu/>

Az eseményt dr. Darázs Lénárd, az ELTE rektorhelyettese nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy a fenntarthatóság korunk egyik legnagyobb kihívása, és hogy az ELTE elkötelezett ebben az irányban. Ezt alátámasztotta azzal is, hogy a könyvtár épülete nemrég esett át energetikai felújításon. Kálóczi Katalin, az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár főigazgatója bemutatta az intézmény zöldszemléletű minőségirányítási tevékenységét. Megtudtuk, hogy önálló munkacsoport dolgozik a könyvtár ökológiai szempontokat is figyelembe vevő működtetése érdekében. Barátné dr. Hajdu Ágnes, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnökének előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy az MKE is aláírta a Lyoni Nyilatkozatot, mivel fontosnak tartja az ENSZ céljait, amelyeket a fenntartható fejlődés érdekében fogalmazott meg. Szóba került az IFLA idei, augusztus 19-25-én Wroclawban megrendezett kongresszusa is. Az IFLA 2016 óta évente pályázatot hirdet zöld könyvtárak számára. Az IFLA Green Library Award díjat elsőként, tavaly Mexikó Chiapas államának El Pequeño Sol ökológiai könyvtára kapta, idén pedig a németorszá-

gi Stadtbibliothek Bad Oldesloe részesült a ki-tüntető címben.

Az általános előadásokat követően kora délután, az első szekcióban és utolsó előadóként kaptunk bemutatkozásra lehetőséget *A könyvtár, mint fenntartható épület* szekcióban. **Könyvtárzöldítés** címmel tartottunk egy rövid prezentációt az intézményünkben már 2010-től megkezdett, hagyományos és nem hagyományos könyvtári eszközökkel folyó környezettudatosító munkainkról. Ebben képekkel illusztrálva, lépésről-lépésre mutattuk be az eddig elért eredményeinket, melyeknek már nem csak országos visszhangja van, hanem határon túli érdeklődések is voltak – meghívásokkal. Beszéltünk öko-részlegünk kialakításáról, honlapunk öko-rovatáról, az öko-esték rendezvénysorozatunkról, öko-táborunkról, öko-hírlevelünkről és cikk-bibliográfiánkról, valamint az országos és azon túli kapcsolatainkról. Szó esett még a megye kistépeléseinek bevezetett, ún. zöldpolc-rendszerünkről, valamint idei új elemként a KönyvtárMozi projekt keretében bemutatott öko-filmekről, s az itt szervezett beszélgetésekről, kiselőadásokról. Bár sok idő nem állt rendelkezésünkre, a bemutatót követő kérdések és válaszok során csaknem egy fél óra alatt részletesebben is tudtuk érinteni témánkat.

Örömünkre szolgál, hogy a közművelődési könyvtárak között már öko-könyvtárként szereplünk a köztudatban, ami azt is jelenti, hogy a korábban elvetett magok kezdenek beérni.

Forrás: www.jamk.hu

Olvasópályázatok és kirándulások

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2017. június 12-én újra ajándékot osztottunk olvasópályázataink eredményes versenyzőinek. A „Mese, mese, mátká” című, 1-2. osztályosok számára kiírt pályázat kapcsán 8 első helyezett, 8 második helyezett, 15 harmadik helyezett tanulót jutalmaztunk könyvajándékkal és oklevéllel. További 46 fő vehetett át emléklapot, valamint apróbb ajándékot Csodaceruza című folyóirat és fürdőbelépő formájában. Vendégünk ezúttal *Kelemen Petra Piroska* mesemondó volt.

Kelemen Petra Piroska felvidéki mesemondó adta át a jutalmakat a nyerteseknek. Fotó: Horváth Szabolcs

Az „Olvasd velünk...!” című, 3-4. osztályosok számára meghirdetett regényolvasó pályázat idén rekord számú indulóval, és sok-sok ajándékkal

zárt. A legjobbak nem csak könyvjutalomban részesültek, hanem lehetőséget kaptak a JAMK gyermekkönyvtárának **Barangoló táborában** való részvételre is. A gyerekek jutalmazásához tartozik, hogy minden évben találkozhatnak egy gyermekíróval. Idén *Miklósi Anna*, a Barátfülek szerzője érkezett vendégeinkhez.

Az eredményes tanulók részt vehettek a már negyedik alkalommal megrendezett, Barangoló című környezeti nevelési táborunkban. Az évente más-más tematikával jelentkező 3 napos együtt-lét témája Bánhida városrész, közlekedési eszköze idén a „lábbusz” volt. Gyalogosan közelítettük meg a Kőhegyen található Turul Emlékművet, a geológiai tanösvényt, és a Ranzinger Vince Kilátót. Így jutottunk el a Szlovák Tájházba, és így jártuk körül az Erőműi-tavat, valamint már csak apróbb távon ugyan, de így érkeztünk el a Tatabányai Múzeum Metamorfózis című kiállítására. Vezetőként közreműködött *Rákász Mihály* tanár úr, a Móra Ferenc Általános Iskola pedagógusa.

A Szlovák Tájházban. Fotó: Erősné Suller Ildikó

„Szép tubicám, jó illatú piros rózsám” – népmesemondó verseny

GOLDSCHMIDT ÉVA

A Magyar népmese napja alkalmából a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2017. szeptember 29-én megrendezte hagyományos népmesemondó versenyét. A megmérettetésre mintegy harminc versenyző részvételével került sor.

Kis mesemondók érkeztek a tatai Kőkúti, a Fazekas, a Talentum és a Jázmin Utcai Általános Iskolából, de a vidékiek is képviselték magukat, hiszen köszönthettünk gyermekeket a baji, a naszályi, a neszmélyi és a szomódi általános iskolából is. A versenyen háromtagú zsűri értékelt a látottakat. Elfogadta meghívásunkat *Oszkóné Kálmán Ildikó* nyugdíjas pedagógus, *Fábiánné Csány Erika* nyugdíjas óvodapedagógus és *Kelemen Petra Piroska* népmesemondó. Utóbbi zsűritag csodálatos népviseletben érkezett.

A felvidéki mesemondó népies szóhasználatlal mesélt a résztvevőknek, akik ámulattal hallgatták őt

A gyermekek által választott népmesékben, meserészletekben valamilyen madár vagy virág szerepelt. Gyermeki lelkesedésből nem volt hiány. Sokan azon túl, hogy megtanulták a szöveget, kiváló előadásmódról tettek tanúbizonysá-

got. Amíg az ítések a díjakról döntöttek, *Keresné Fuli Anikó* könyvtáros megmozgatta és finomságokkal kínálta meg a gyermekeket. A zsűri elnöke, *Kelemen Petra Piroska* értékelt a versenyt. Felhívta a figyelmet a pontosság fontosságára, és arra, hogy bizony nem mindegy, milyen hangsúllyal mondunk ki szavakat, vagy hogyan állunk, miközben mesélünk. Az emléklapokat *Oszkóné Kálmán Ildikó* nyújtotta át valamennyi diáknak, majd a könyvjutalmak következtek. Két kategóriában díjaztuk a versenyzőket, és különdíjak is gazdára találtak. A gyermekek közül többen már nem először vettek részt a versenyen. Nemcsak a tanulók, hanem szüleik is hálásak azért, hogy a könyvtár lehetőséget biztosít a megmérettetésre, segítve ezzel a gyermekek magabiztosabb kiállásra és szorgalmas felkészülésre való ösztönzését.

Eredmények:

1-2. osztály:

1. *Tóth Dorina Regina* (2. o., Angyalffy Általános Iskola, Naszály)
2. *Vajda-Kolek Fülöp* (1. o., Kőkúti Általános Iskola, Tata)
3. *Sámson Panna* (1. o., Talentum Általános Iskola, Tata)

Küldöndíj: *Pásztor Benjamin* (1. o., Kőkúti Általános Iskola, Tata)

3-4. osztály:

1. *Lukács Péter* (4. o., Talentum Általános Iskola, Tata)
2. *Heicz Simon* (4. o., Jázmin Utcai Általános Iskola, Tata)
3. *Szabó Bence* (3. o., Talentum Általános Iskola, Tata)

Küldöndíj: *Palánkai Panna Sára* (4. o., Írisz-kert Általános Iskola, Szomód)

Kalapos Éva volt a vendégünk

GOLDSCHMIDT ÉVA

Az Országos Könyvtári Napok a gyermekek számára is tartogatott író-olvasó találkozót 2017. október 5-én. A célcsoport ezúttal a kamaszok korosztálya volt. *Kalapos Éva* író nő látogatott el a Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba, hogy tiniknek szóló könyveit bemutassa, és azokon keresztül a közönség megismerje a fiatal generáció életritmusát.

Éva már kisebb gyermekként írogatott, amolyan naplószerűen, majd felsőfokú tanulmányai alatt érett meg benne az a gondolat, hogy író legyen. Nagy kedvence Szabó Magda és az ő művei, ezért különös tekintettel figyel a 2017-es esztendőre, amikor Szabó Magda születésének 100. évfordulóját ünnepeljük.

Kalapos Éva és Goldschmidt Éva. Fotó: Dollmayer Bea

Kalapos Éva a nagysikerű D. A. C. regényfolyam szerzője. Az első kötet írásakor még nem sejtette, hogy a sorozat mostanra hat kötetessé duzzad. Az egyes részek folytatását indokolta, hogy a tini olvasók igen kedvelik a könyvet, sokan azonosulnak egy-egy karakterrel. Saját élettapasztalata segíti írói tevékenységét. Elmondta, regényeiben csak olyan kifejezéseket vet papírra, amelyeket ő maga is használ a mindennapokban. A modern szófordulatok, és a velük megegyező stílus ragadja meg a kamaszokat, és általuk érzik magukhoz közel a történeteket. A sorozat egyes kötetei között összefüggés van, de önállóan is

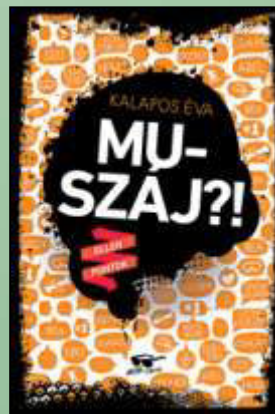
olvashatóak, mert az egyes részekben visszautal az előzményekre.

A **Massza** című önálló regény sarkalatos pont, hiszen már-már pszichológiai mélységekbe nyúl. A történet szerint egy fiatal fiút zaklatnak az iskolában, szinte kirekesztik a körülötte lévő kortársai. Az ő személyes életváltását ismerhetjük meg, és arra is választ kapunk, hogy vajon talál-e kiutat ebből a helyzetből. Az író nőnek igencsak bele kellett ásnia magát a mélylélektani ismeretekbe, és ez akaratlanul is megviselte. Ugyanakkor örül, hogy noha ő nem szakember, mégis segíthet a bajba jutott kamaszoknak, hiszen a könyv végén útmutatót találunk arra vonatkozóan, hogy hol érdemes kapaszkodót keresnie annak, aki a főszereplőhöz hasonló válságban szenved. A mű több iskolában ajánlott olvasmány – egyre több iskola foglalkoznak a témával, és építi be tanrendjébe.

A találkozón jelen lévő fiatalok feltehették a bennük megfogalmazódott kérdéseket, végül közvetlen beszélgetés alakult ki az író nő és a tinik között. Köszönjük, hogy könyvtárunk a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatásával hozzájárulhatott ehhez a találkozáshoz.

Nemrégiben megjelent Kalapos Éva új könyve **Muszáj** címmel, bizonyára hasonló sikerek övezik majd, mint az eddigi műveit.

Szellemi akadályverseny az Öregtónál

GOLDSCHMIDT ÉVA

A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár újra szellemi akadályversenyt rendezett 2017. október 4-én. A versenyen a Bláthy Ottó Szakgimnázium és Szakközépiskola, valamint a Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola három osztálya vett részt 5-6-7 fős csapatokra osztva.

Fekete István.
A kép forrása:
www.hunlit.hu

A játék elsődleges célja volt, hogy a diákok ízelítőt kapjanak Fekete István lebilincselő elbeszéléseiből, miközben ismereteket szereznek a környező természetről. Az író szeretettel megírt költőiséggel ábrázolta a váltakozó természeti folyamatokat, és annak szereplőit, mindez épülésére szolgálhat a mai tinédzser korosztálynak.

A fotókat Dományi Zsuzsanna készítette

Az ifjúság egy rövid gyalogtúrát tett meg térkép alapján. Az útvonalon felállított állomásokon minden résztvevő egy-egy szöveget olvasott el, és dolgozta ki a hozzá kapcsolódó kérdéseket. A feladat teljesítését a menetlevélen a szervezők ecséttel ellátva igazolták, és a csapat folytathatta útját. Az egyes állomások közötti várakozási időt

szintén Fekete István prózarészletek olvasásával töltötték ki a fiatalok.

Az érkezés állomáson a csapattagok együttműködése következtében összeállt a séta „eredménye”. Úgy láttuk, a rendhagyó irodalom és természetismeret óra felfrissítette a résztvevőket.

Szüret a rajzversenyen

DOMÁNYI ZSUZSANNA

Az Országos Könyvtári Napok 2017-ben a következő szlogenre épült: „Csak **tiszta forrásból**”. Az egyes napok tematikájában szerepeltek a népi hagyományok, múltunk forrásai. Ez adta az ötletet, hogy a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár a népszokásokhoz kösse nagy rajzpályázatát.

A szüret szó eredetileg a szőlő borrá alakításának részfolyamatára, a szűrésre utal, de mai jelentése kiterjedt a többi gyümölcs betakarításának elnevezésére is. Úgy látszik, igaz volt a feltételezés, mi szerint népi hagyományaink, tradícióink nem koptak ki még a rohanó világunkból sem. Közel hetvenen készítettek pályaműveket a kisiskolásoktól kezdve a kamaszokig. Rajzaik témáiban éppúgy megjelentek az évszakokhoz kapcsolódó, mezőgazdasági munkákhoz kötődő népszokások (szántás-vetés-aratás, szüreti mulatság), mint a családi élet nagy ünnepeihez fűződő események. Színpompás kompozíciók ragyogtak a ránc mosolygó képekről, melyeken a húsvét, májusfa állítás, szent iváni tűzgyújtás, Márton-nap, Luca-nap, karácsonyfa állítás, betlehemezés, vagy a farsang egy-egy életteli pillanatát örökítették meg a gyerekek.

A könyvtár idei termése kiváló volt, a „rajztermést” betakarítottuk! A kiállítás október 12-ig megtekinthető volt a Művelődési Ház Vízimalom termében.

A legjobbkat könyvjutalommal, kirakó játékokkal, oklevéllel díjaztuk a Nemzeti Kulturális Alap és az Informatikai és Könyvtári Szövetség jóvoltából.

**Kele Júlia rajza is díjazott lett.
A fotókat Sinkó Ildikó készítette**

Díjazottak:

1. díj: *Czérna Kata*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
1. osztály
2. díj: *Kovács Nóra*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
6. osztály
3. díj: *Mohácsi Alexa*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
4. osztály

4. díj: *Bús Natália*
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
3. osztály
5. díj: *Nagyszegi Alina*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
6. osztály
6. díj: *Totis Erik*,
Vaszary János Általános Iskola, Tata,
2. osztály

Különdíjak:

- *Antal Szabolcs*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
1. osztály
- *Farkas Evelin Adina*,
*Szent István Német Nemzetiségi Általános
Iskola, Baj,*
3. osztály
- *Kele Júlia*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
5. osztály
- *Zoltai Lőrinc*,
Fazekas Utcai Általános Iskola, Tata,
7. osztály

Mohácsi Alexa átveszi jutalmát

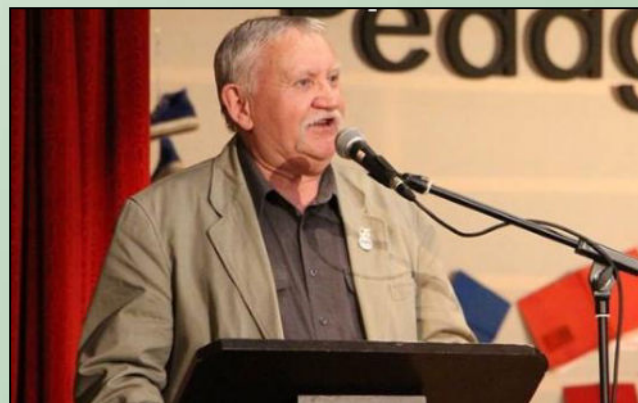

Minőség, hűség, teljesítmény – Emlékezés Kovács Lajosra

DANKÓ JÓZSEF¹

Nem véletlenül fordult a figyelme a magyar pedagógiát Apáczai és Comenius nyomán újra sorskérdésként kezelő Zsolnai József életműve felé. A nevelésügyet a „tudomány egészében” értelmezni kívánó Zsolnai programját akkor kezdte bevezetni iskolájában, amikor már túl volt az esztergomi táborsorozaton, amelynek során gyerekekkel feldolgozta és megjelentette Esztergom szinte teljes történetét. Akkor már többkötetes, neves íróként megjelent egy gyerekekkel készített interjúja az egyik Zsolnai-féle tankönyvben. Vezetése alatt került a tantervbe a Zrínyi iskolában a „gyakorlatközel pedagógia” programja, és annak egyik fontos eleme a „Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája”. Irányításával és mentori példájával az ország egyik legsikeresebb iskolájává vált a dorogi a tudománypedagógia minőségi művelése terén. Kovács Lajos pedig egyértelműen a mozgalom legtöbb sikert felmutatni tudó tagja lett. Ez volt pedagógiai munkásságának Zsolnaival egybecsen-gő lényege: sikeres tehetség-kiválasztás, és valódi teljesítményre ösztönzés, élethosszig tartó készségek, kompetenciák fejlesztése. Az egyik ÉKP-s értekezlet szünetében átadta az általa szerkesztett egyik kötetét a „Dorogi értékek nyomában” című csak gyerekírást tartalmazó kötetét. Zsolnai így köszönte meg: „*Tudod, könyvvállványomon minden ÉKP-s iskolának van egy polca. A tettek a leghosszabb.*”

Pedagógiai törekvéseit azért is tudta sikeresen megvalósítani, mert rendkívüli színvonalú és mennyiségű saját teljesítményt mondhatott magáénak íróként, szerkesztőként, közéleti személyiségként, kutatóként egyaránt. Szenvedélyesen érdekelte a helyi értékvilág, izgalmasan, új helyismereti műfajokat teremtve tudta publikálni kutatási eredményeit. Tanítványaival is helytörténeti témakörben érte el legnagyobb sikereit.

Kovács Lajos. A kép forrása:

<http://dorogimedence.hu/index.php/2017/10/10/elhunyt-kovacs-lajos-dorog-diszpolgara/>

Szépirodalmi munkásságának is jellemzője volt, hogy a helyi környezetben játszódtak mély humanizmust tükröző történetei. Magával ragadó volt kifejező ereje, műfajhoz illeszkedő stílusa. Mindennek egyik kiemelkedő példája volt kétkötetes sporttörténetünk. A kiemelkedően szorgalmas gyűjtő, Meszes Lajos tényhalmazából olyan izgalmas hétről hétre nyomon követett eseménysor bontakozik ki az olvasó előtt, amely csak Tandori Dezső hasonló tematikájú könyveihez hasonlítható.

Szerkesztőként is arra törekedett, hogy minél több dorogi kapjon helyet folyóirataiban. Az egyik alkalommal a Szegeden megjelenő

¹ A cikk szerzője Dorog alpolgármestere

Kincskereső című gyermekirodalmi folyóirat folytatásokban közölte meseregényét. Illusztrátornak Furlán Ferencet kérte meg. Az Új Forrás című megyei folyóiratban is markánsan jelent meg a dorogi tematika, valamint publikáltak Doroghoz kötődő szerzők, mutattak be dorogi alkotókat.

Helyismereti sorozatai (Dorogi füzetek 53 kötet, Dorogi értékek nyomában 27 kötet) Magyarország honismereti térképen egyik legjelentősebb helyévé tették Dorogot. Közösségteremtő készsége ott lappang kiadványaiban is: gyakran vált szerkesztési elvvé, hogy valamennyi alkotó a témakörben közös, antológiaszerű kiadványokban közösen jelenjen meg.

Külön fejezetet jelent közéleti munkássága. Tizenhat évig volt a képviselő-testület tagja. Ott is közösséget képviselt, Dorog Város Barátai Egyesületét, amelynek létrehozatalában is kiemelkedő szerepet játszott. DVBE megalakulásakor a szervezet céljairól többek között ezt írta: „Egyesületünk politizáló, de nem politikai szervezet. Amiért szót emelünk, az a várospolitikai. Nyitottak vagyunk minden iránt, amire egy kisebb vagy nagyobb közösség igényt tart... Szeretnénk megőrizni a városközpont lebontott, történelmi épületeinek emlékét, szobraikat, múltunk erekeit. Kiadványokkal, füzetsorozattal kívánjuk megőrizni múltunkat: ”

Kovács Lajos átveszi Tittmann János polgármestertől a város díszpolgára kitüntetését

Mindez tökéletesen megvalósult. A közel három évtizede tevékenykedő szervezet vezetőségének folyamatosan tagja volt titkárként, szerkesztő-

ként, az utóbbi években pedig az elnöki feladatot látta el. Jelentős a szerepe abban, hogy ma Dorog önszerveződő közösségei jól működnek együtt, közös pályázati projekteket tudnak működtetni, kölcsönösen támogatják egymás munkáját.

Dorog városa jól megérdemelt országos és megyei díjai mellett többszörösen és a legmagasabb formában is kifejezte elismerését Kovács Lajos életműve iránt. Minőségre törekvése, lakóhelyéhez való termékeny hűsége örök példa marad, teljesítménye viszont megismételhetetlen.

Kovács Lajos műveinek bibliográfiája a JAMK honlapján:

<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/6254>

Összeállította: dr. Horváth Géza

Helytörténeti séták a Dorogi járásban²

NÁDASINÉ BALATONI ANNA³ – KOVÁCS LAJOS

A Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal tagjai és pártoló tagjai, Horváth István táti és Kovács Lajos dorogi helytörténészek meghívásának tettek eleget, amikor 2017. május 19-én a 74. vándorgyűlés első állomásaként Tátra látogattak el. A Hősök- tere lombos fái alatt árnyékot keresve gyülekezett a társaság, akiket a program szervezője, Horváth István fogadott. Megcsodáltuk az ápolt teret, a sok szép utcabútorral körbeölelt csodálatos szökőkutat, melyről megtudtuk, hogy Lábatlan szülöttje, Fülöp Ferenc kőfaragó mester alkotása. A térrel majdnem szemben, a 10-es út mentén áll a 2016 szeptemberében átadott, fehérre meszelt Tájház. A 18. században épült háromszobás parasztház udvarán fogadta társaságunkat alkalmi idegenvezetőnk, Kostyál János lo-

² Ez a cikk helyhiány miatt került később a lapba. Kovács Lajos utolsó, hozzánk küldött írásainak egyike.

³ Nádasiné Balatoni Anna nyugdíjas helytörténész-könyvtáros.

kálpatrióta. Természetesen a kezdeti nehézségekről is halhattunk, de mivel köztudott, hogy Táton a múlt őrzése, a hagyományok ápolása komoly múltra tekint vissza, várható volt, hogy ez alkalommal sem lesz gond a régi eszközök, tárgyak begyűjtésével. Hála az adományozóknak!

Kostyál úr minden helyiségben mesélt egy-egy történetet az érdekesebb tárgyakról, és persze a gyerekekről, akik rácsodálkoztak a számukra ismeretlen „furcsaságokra”. A kedvencem az univerzális etetőszék volt, amely két- három funkciót is betölt, míg végül összenyomva, hirtaszékké változik. A másik a templomi kereplő, sokan közülünk is itt láttak először ilyet.

A házzal szemben, a szépen berendezett nyári konyhában egy hatalmas újonnan épített, mindent tudó kemence láttán ámultunk. Ahogy Kostyál János mondta, szeretnék, ha élettel telne meg a ház, és bemutatnák azokat a hagyományos munkákat, melyek régen a falusi portákra voltak jellemzőek. Mindenkinek jó szívvel ajánljuk, hogy látogasson el a táti Tájházbá. Élményekkel gazdagodva indultunk Dorogra.

Tát a Gerecse észak-keleti lábánál és a Duna jobb partjánál terül el. A kép forrása:

<http://tat.hu/tat-kozseg/telepulesunkrol/foldrajz-termeszet/>

A városközpont két felújított épületébe invitált bennünket Kovács Lajos, Dorog Város Barátainak Egyesületi elnöke, Szabó-Berghauer Zoltán könyvtárigazgató és Solymár Judit kutató, gyűjtő. A hajdani bányakaszinó épülete európai támogatással és önerőből szépült meg, visszakapva régi fényét. Egykori építésze, Gáthy Zoltán lett a névadó, aki nemcsak építész tudásával, de könyvtárosként is szolgálta bányatiszti közönséget. A Gáthy Zoltán Városi Könyvtár és Helytör-

téneti Múzeum több funkciós intézmény lett, erről emeleti kiállító-helyiségének turisztikai anyaga azonnal meggyőzött bennünket.

**Látogatás a táti templomban.
Fotó: Nádasiné Balatoni Anna**

Évente egy-egy fontos témakör dokumentumai foglalják el a két egymásba nyíló kiállító tér falait és belső tereit. Volt itt már a 100 éves sportklubra, a 125 éves zenei életre és a több száz éves iskolatörténetre emlékező tárlat. Dorog Város Barátainak Egyesülete számos kötettel gazdagította már a várostörténet nagy fejezeteit, a Dorogi Füzetek (valójában könyvek) fűlszázat meghaladó kötetei remélhetőleg az Értéktár kuriózumai közé is rövidesen felkerülnek. A civil egyesület és a könyvtár között élő és mozgalmas a kapcsolat, gyakoriak a közös rendezvények, mint a 2017. év költészetnapj ünnep, vagy a diákkutatók immár évente ismétlődő bemutatóinak sikeres estjei is demonstrálják. Látogatásunk előtt néhány nappal új, minitárlatok nyíltak az épület előcsarnokában, ahol a dorogi helytörténet kevésbé ismert kuriózumaival lépik meg a látogatókat a civil városbarátok. Az Üvegtéka egyik állomásán Sterk Teréz mutatja be nagymamája faragott ládikáját, melyet száz éve az esztergomtábori fogolytábor szerb hadifoglya készített az akkori kislánynak, megköszönve a család segítő élelem- és ruhacsomagjait. Két üvegoszlop polcain a Dorogon bányát nyitó Drasche család története olvasható, számos kiállított tárgy szemlélteti a szén energiájával készült egyre mivesebb gyártmányokat az épületéglától a sárga keramitköveken át a porcelán- és eozintárgyakig, az ízléses porcelán étkezőtárgyakig. Terveik szerint havonta új minitárlatokkal kívánják

meglepni a könyvtárba és múzeumba látogató közönséget.

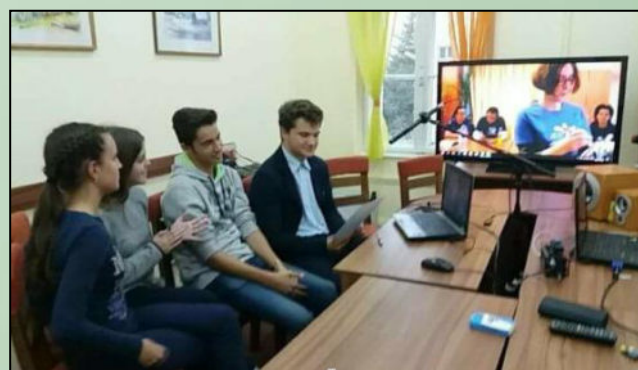
A dorogi Szent József római katolikus templom a Hősök terén. Fotó: Rovi, Forrás: Wikipedia

Diaképes prezentációk segítségével mutatta be egy egyesület elnöke a kaszinó és a közeli barokk templom történetét, a felújítások során megszépült értékek különleges részleteit. Beteintést nyerhettünk a szecessziós jegyeit megőrző könyvtár szakszerű helyreállítási munkálataiba, majd a templom színes üvegablakainak restaurálási és újabb ablakot létrehozó értékmentéseibe és -teremtő folyamataiba. Simon Kata táti iparművész műhelyében valósult meg Haranghy Jenő 1930-as években tervezett ólomüvegablakainak újjászületése és Veszely Ferenc Boldog Batthyány-Strattmann Lászlót megörökítő új alkotása. Az ismertető előadás után összevethettük az egykori épületek és mai alakjuk képét. A könyvtár a város kulturális közalapítványának egyre gazdagabb képzőművészeti anyagával színesíti a termék falait. A teljes templomi felújítás több éven át tartott a város és az egyház által megosztott anyagi teherelosztás vállalásával, helyreállítva a megkopott, vizesedő belső tereket, díszítéseket. A Hősök terét körülölelő szellemi központ megerősödve szolgálja a könyv- és dokumentumkultúra, valamint a hitélet aktuális és helytörténeti folyamatainak napi eseményeit Dorogon. A legújabb közös terv szerint szeptemberben a Kulturális Örökség Napjai keretében a nagyközönség számára is elérhetővé teszik az egyesület helytörténészei, a könyvtár és az egyház képviselői az előadás meghallgatását és a rekonstrukció részleteinek megtekintését.

Tatabánya – Székelyudvarhely online helytörténeti vetélkedő

HALÁSZ ADÉL – SZILASSI ANDREA

2017. október 4-én délután „A határon is túl ismerjük (meg) egymást!” címmel egy online vetélkedőnek adott helyet a JAMK Népház Úti Fiókkönyvtára. A Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár volt a másik helyszín, ahol négyfős középiskolásokból álló csapat szállt szembe a tatabányai könyvtárosok alkotta csapattal: *Balogh Anett, Bartók Gertrud, Duba Réka, Fink Noémi, Halász Adél, Nász János és Szilassi Andrea* kollégákkal. A játékot *Mikolasek Zsófia* vezette. Az értékelésben zsűriként segítette őt két helytörténész munkatársunk: *iff. Gyüszi László és Dr. Horváth Géza*.

Az udvarhelyi helyszín. Fotó: Szabó Károly

A Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár épülete. Talán kapcsolataink újjáélesztéséhez is hozzájárult ez a vetélkedő.

A kép forrása: <http://biblioudv.ro/hu/tortenelmi-vazlat/>

Előtte azonban lázas felkészülés zajlott. Tatabányáról *dr. Horváth Géza* állított össze egy várostörténeti anyagot az udvarhelyieknek, mi pedig Erdélyből kaptunk egy összefoglalót, *Sîrbu Andreea* munkáját. A verseny némi késlekedéssel, egy technikai akadály leküzdése után indult. *Szabó*

Károly, a székelyudvarhelyi könyvtáros azonban sikeresen rendezte a problémát. A közel egy órás vetélkedőn volt képfelismerés, keresztrejtvény, igaz-hamis állítások, események időrendbe tétele és becslésen alapuló válaszadás. A szoros pontversenyben Tatabánya kicsivel jobbnak bizonyult a székelyudvarhelyikkel szemben. Összességében egy jó hangulatú eseményen vettünk részt.

A tatai és környékbeli vízimalmok rendszere és a megye megújuló energiaforrásai

NÁSZ JÁNOS

A **vízimalmoktól a vízierőművekig** című vas-kosra, egyben dekoratívra is sikerült könyv szerzője volt a vendégünk könyvtárunk októberi öko-esztjének. *Dr. Kádár Péter*, az Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Karának intézeti igazgatója – szakavatott kutatója a honi vízimalmoknak.

Kádár Péterről Horváth Szabolcs készítette a fotót

Élvezetes előadását egy történelmi áttekintéssel kezdte az ókortól napjainkig. A történelmi Magyarországon mintegy tizenhét ezer, a mostaniban pedig mintegy hatezer vízimalmot lehet beazonosítani. Ezek közül előadónk csaknem 600-at be is járt. Ehhez az internet segítségével topográfiai és a felszíni morfológiai kutatások módszereit is igénybe vette. Több sikeres felfedezésre is jutott. A vizet, mint a bolygónkon szinte mindenhol rendelkezésre álló energiaforrást már a korai időktől használták gépek, szerkezetek hajtására. De igazán a középkorban ter-

jedtek el, és az újkorig éltek reneszánszukat. Az ókori vízi emelő kerekek végén agyagorsók továbbbították a vizet az akvaduktokba, és juttatták el a kívánt településekre, tájakra.

A középkorban a malmok már nem csak gabonaörlésre voltak használatosak, hanem bányászati, textil- és fémipari hasznosításuk is előtérbe került. A malmok szerkezetei zömmel fából készültek, és igazi szakértelmet igényeltek. Később már fémeket és bőrből készült szíjakat is használtak a meghajtásra. Némelyek a mai napig is ipari remekműveknek számítanak.

A következő részben a malmok funkcióiról esett szó. A köztudatban általában csak a gabonaszemek őrlésére, darálásra, szitálásra gondolunk, de az élet több területén is használatosak voltak: így például kendertörésre, festékpork előállításra, papírkészítésre, fűrészelésre. Hámorként, fűjtatóként, generátorként, sőt még pecsenyeforgatóként is alkalmazták. Később érc- és ásványzúzással segítették az iparosodást. A malmok elhelyezkedése a tájban és építségük a tevékenységek sokféle lehetőségét rejtették magukban. Gát-ra, házra, partra, sőt hajókra is épülhettek. Hazánkban egykor négyezer hajómalom létezett.

Az előadás második részében a megyei és a környékbeli malmokkal ismerkedhettünk meg. Környezetünkben elképesztő számban működtek a malmok. Vetítésen keresztül bejártuk Esztergomtól Oroszlányig a vizes tájakat, és megnéztük a ma még fellelhető malmokat vagy maradványaikat. Persze Tatanak, mint a vizek városának külön fejezet lett szentelve. Itt és a környéken sok szép barokk vízimalom található. Időnk szűkössége miatt „csak” 17 helyi malom bemutatására kerülhetett sor. Ezek összekapcsolódását a helyi vizekkel, forrásokkal, tavakkal és folyókkal, egy térképpel is illusztrálta az előadó.

Befejezésként még áttekinthettük vele megújuló energiaforrásainkat és azok hasznosítását, mind háztartási, mind ipari szempontból. Nemcsak ökológiai és ipartörténeti szempontból, de helytörténeti értékeinél fogva is hasznos bemutatót láthattunk Dr. Kádár Péter tanár úr jóvoltából.

A szakma megújul

DUBA RÉKA

A XII. Országos Könyvtári Napok keretén belül a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Komárom-Esztergom Megyei Szervezete a jövő évben bekövetkező, a szakmát érintő változásokról beszámoló előadókat hívott meg a József Attila Megyei és Városi Könyvárba. Az október 2-ai szakmai nap délutánját az előadássorozat háziasszonya, *Kissné Anda Klára* kolleganőnk, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének elnöke nyitotta meg és vezette le. Az előadások témái a közeli jövő adminisztratív változásai, a fejlődő, digitális világban helyet kapó és foglалó könyvtári alkalmazások köré csoportosultak.

Kissné Anda Klára köszönti a vendégeket.
Fotó: Horváth Szabolcs

A köszöntő után *Dr. Péterfalvi Attila András*, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke kapott szót. Előadásában a 2018. május 25-én hatályba lépő Európai Unió Általá-

nos Adatvédelmi Rendeletével (GDPR) szembe-sítette a konferencia résztvevőit. Az új törvény meghatározza a célhoz kötött adatkezelést, a bizonylat-megőrzési kötelezettséget, a gyermekek adatainak kezelési hozzájárulását 17 éves koruk felett, a profilalkotás jogellenességét, valamint az előzetes hatásvizsgálatot. A törvény ellen való vétség uniós léptékű büntetést von maga után. Az újonnan működésbe lépő Európai Adatvédelmi Testület ilyen formán fogja koordinálni a személyes adatok kezelését az unió valamennyi tagállamában.

A második előadás a még tervezés alatt álló 2018-as könyvtári statisztikai adatlap újító elképzeléseit tárta fel. *Kecskeméti Gergely*, a Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kunó Könyvtár munkatársa és *Rózsa Dávid*, a Közpon-ti Statisztikai Hivatal főigazgató-helyettese a jelenlegi adatlap használatának elégedettségét felmérve több pont és az egész arculat megvál-toztatására szánta el magát. *Kőrösi Csillával*, az MTA Könyvtár és Információs Központ munka-társával javaslatcsomagot állítottak össze a szak-könyvtárak statisztikai kimutatásának átírására. Elsődleges céljuk a könyvtárakban végzett tevé-kenység több kérdésben való megjelenése. A regisztrált olvasók és a könyvtár területe kifeje-zések tisztázásra szorulnak, míg a kötetzet, a WIFI, a korosztályok szerinti részletes bontás, az iskolai közösségi szolgálat adatai, az akadály-mentes hozzáférés jelölése szükséges.

Sipos István, az Ex Libris Group munkatársa a cégük által fejlesztett oldalt: <http://www.exlibrisgroup.com/category/Primo> és annak

használatát mutatta be. Beszámolt az ALEPH könyvtártechnikai szoftver felhasználóbaráttá tételéről, amelyből kialakították a mai rendszert, mely nemzetközi szintű keresőprogrammá fejlődött a világ könyvtárai körében. Felhő segítségével egyszerre jelennek meg a feltöltött vagy keresett dokumentumok mindenütt. A keresőprogram egyszerű, találati lehetőségeiben viszont szerteágazó. A keresett témában számos, hasonló dokumentumot is megjelenít kutatási lehetőségként. A rendszer elkülöníti a kutatói anyagokat és a kiadók indexelt tartalmait is. Három fő célcsoport (kutatók, tanárok, diákok) számára biztosít különböző, csoportra szabott keresési módot és a programon belül a kutatást segítő felületet.

A szakmai nap népes közönsége bepillantást nyert a jövő évek újjátársaiba, amelyek meg fogják határozni a könyvtárak működését, használatát és az Európai Unióhoz való igazodását.

Bakonysárkánytól Ácsig

KISSNÉ ANDA KLÁRA

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezet őszi tanulmányútját a megyében szervezte meg, ezúttal Kisbér és környéke volt az úti cél. 2017. szeptember 11-én tartalmasnak ígérkező szakmai nap elé tekintetünk. A korai indulást követően az első megálló **Bakonysárkány** volt.

Bakonysárkány, Községi Könyvtár.
A fotókat Kissné Anda Klára készítette

A József Attila Megyei és Városi Könyvtárral a KSZR keretén belül 2013-ban szerződött települési könyvtár 2015-ben már felújítva, igényes és barátságos környezetben várta látogatóit. Ma már a 6000 kötetes állomány mellett a korszerű IT

eszközök biztosítják azt a lehetőséget, hogy a KönyvtárMozi itt is működhessen. *Bene Nikolett* és *Schiffer Márta Mária* könyvtárosok ezúttal, mint házigazdák fogadták a több mint harminc fős csoportunkat, hogy egy bemutató foglalkozáson keresztül képet kapjunk, mit is jelent a KönyvtárMozi. Az általános iskolások egy csoportjával *Mikolasek Zsófia*, a megyei könyvtár Megyei Ellátási és Módszertani Osztályának vezetője foglalkozott **Mosonyi Aliz Boltosmesék** című alkotása kapcsán. Az animációs film körültekintő felvezetése, majd a látottak és hallottak játékos feldolgozása komplex élményt nyújtott a gyerekeknek, miközben rámutatott, miért jó könyvtárba járni és olvasni.

Bakonysárkányról **Ászárra** vitt az utunk. A jó szervezésnek köszönhetően nyitotta ki kapuit számunkra a **Mini Skanzen és Tájház**. A volt Bartha-ház 1863-ban épült, udvara gondozott, a búbos kemence tető alatt áll. A lakóházban a szabadkéményes konyhából balra a tisztaszoba nyílt, míg jobbra egy 70-es éveket idéző gyerek-szobában találtuk magunkat, rácsodálkozva sokunk gyerekkori játékaiba, a múltat idéző használati és berendezési tárgyakra.

Ászár, Mini Skanzen és Tájház

A kerítés túloldalán már a **Mini Skanzen** épületei voltak láthatók. A Dunántúl népi építészetét, adott időszakokat 22 jellegzetes épületen keresztül mutatja be. A Jászai Mari szobrát körülölelő gazdag és szegény lakóházak, gazdasági épület, műhelyek, templom, iskola mindenre mutat mintát arra csábítva, hogy mint a babaházakba, ajtót nyissunk, bekukkantsunk ide is. Ha már itt jártunk, hova máshova vitt volna tovább utunk, mint a **Jászai Mari Emlékházba**. A gondos

szervezésnek köszönhetően itt is vártak minket. A művésznő szülőházában berendezett kiállítást felújítva 2006-ban nyitották meg. A mindössze három helyiségből álló ház bepillantást enged életébe és művészi pályájába egyaránt. A hányszor több mint ötven évig volt a Nemzeti Színház tagja. A képeken és szövegben megidézett múlt, a Bánk bánban viselt ruha stb. visszahozta közénk kis időre a konok tekintetű „Nagyszonyt”.

A kisbéri **Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtár** csak átmeneti kitérőt, rövid helyszíni szemlét jelentett a könyvtárban, mielőtt a Kiskastélyban lévő helytörténeti gyűjteményt megnéztük volna. Nem tudom sajnos szó nélkül hagyni, mert többedmagammal együtt mélységesen megdöbbenett, hogy bejelentett érkezésünk ellenére magunkra hagyatva voltunk, a legminimálisabb kollegalitást sem tapasztaltuk a házigazdától.

Bár a **helytörténeti gyűjteményt** is szinte magunknak kellett felfedezni, bizonyára sokan rácsodálkoztunk arra a gazdag épített és tárgyi örökségre, amely nagyobb figyelmet – ennél fogva pedig – nagyobb forgalmat is megérdemelne.

Kiskastély, börtön

Nem csak az egykori Ménesparancsnokság épülete, a Batthyány-Wenckheim-kastély ejti ámulatba azt, aki csak a várost átszelő utat ismeri. Érdemes a főútról beljebb sétálni. Maga a helyismereti gyűjtemény a régészeti leletektől századokon átívelő örökséget tár fel. Szobáról szobára más-más téma hagyatékával lehet ismerkedni. A melléképületekben a mesterségek, a pincében pedig a börtön-műtő nyújtott különleges, az utóbbi nem éppen kellemes élményt.

Kellett is a levezető séta a csendes tó mellett a **Mini-Magyarország Parkig**, hogy újra ámulatba esve térplasztikán és makettekben keresztül

rácsodálkozzunk kis hazánk legnevesebb épületeire, épített remekműveire. Az Országháztól a kecskeméti Cifra Palotáig, a hortobágyi Kilenclyukú hídtól a váci Kőkapuig (Diadalív) 43 maketten látjuk viszont Magyarország remekműveit a gondozott parkban.

Bábolna, Lovasmúzeum. A kép forrása:

http://reqi.travellina.hu/uploads/image/magyar_komarom/IMG_7109.JPG

Az ászári Aranyfűrt vendéglőben elköltött közös ebéd után ismét buszra szálltunk, hogy Bábolnán *Asbóth Zsolt*tal találkozzunk. A helytörténész az egykori tiszti kaszinóban, a **Lovasmúzeumban** rendhagyó, rendkívül élvezetes, nem kevés humorral átszőtt történetét hallhattunk a bábolnai Ménes Birtoknak, tulajdonosainak, az itt tenyésztett fajtáknak és nevezetes lovaknak. A ménes alapítása az 1848–1849-es szabadságharcig nyúlik vissza és Ritter Ferenc nevéhez fűződik. Megtudtuk, hogy járt pórul a francia sereg, és miért van annyi fura településnév a Bakonyban. A Lovasmúzeum kiállítótermeit végignézve átsétáltunk az út túloldalán lévő Szapáry-kastélyba. Ez ma a Bábolnai Nemzeti Ménesbirtok központja. Az 1700-as években épült barokk épület már átépített. Udvarán vendégház áll, az épületszárny lovasiskolának ad helyet. Az idő rövidsége miatt csupán a lovardába pillantottunk be, lovakat etettünk az istállóban és a **Kocsimúzeumban** kocsiról kocsira, hintóról hintóra haladva ismét számtalan érdekességet tudtunk meg. A **színházterem** egyedi mintás, kazettás mennyezete, hangulata felülmúlt minden képzeletet. Várt már azonban ránk *Török Sándor*, a **Bábolna Városi Könyvtár, Művelődési és Sportközpont** munkatársa, hogy a könyvtárba is benézhesünk egy rövid időre. A

közel húszezer kötetes könyvtár állományvédelme nem lehet egyszerű a több szobára osztott kölcsönzőtérben, viszont olyan szolgáltatásoknak is teret enged, mint például a korrepetálás, idegen nyelvi órák egyéni oktatása. A könyvtáros, ahogy a művelődési ház dolgozói, a hétvégi koricáünnp aktiv szervezői, részesei voltak – most pihentek.

Mini Magyarország Makettpark Kiskörmend.

A kép forrása: http://kisber.hu/kisber01013836_megnyilt_a_mini-magyarorszag_makettpark_kisberen.html

A szakmai napot Ácsön zártuk. A **Bartók Béla Művelődési Ház, Könyvtár és Városi Sportcsarnok** a Zichy kastély földszintjén, nemrég megújítva, megszépülve várja látogatóit.

Meszlényi-Mali Bea könyvtáros a közel 21 ezer kötetes állományt közmunkásként kezdte el gondozni, ma már tanfolyamot végzett könyvtáros, aki kellő hivatástudattal igyekszik gyereket és felnőttet becsalogatni. Erről tanúskodtak a gyerekek rajzai, az ötletláda és számtalan dekoráció. A babzsák a kollégákat is vonzotta. Volt is rá ok, hosszú volt mai nap.

Pihenő az ácsi Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár épületében

Morvai Józsefné Erzsike gondosan megtervezett mindent, pontosak voltak a találkozók, a zsúfolt program ellenére sem rohantunk és rendkívüli élményekkel gazdagodva tértünk haza. Köszönjük, Erzsike!

BARTÓK GERTRUD**2017. augusztus**

1.
A Borsod Megyei Szervezet szekcióülése / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 33-34. - ill.
2.
A Gyermekkönyvtáros Szekció és a Köz-könyvtári Egylet ülése / Erősné Suller Ildikó ; Rigláné Berczeli Mária. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 34-35. - ill.
3.
A helyismereti könyvtárosok szekcióülése / Dr. Horváth Géza ; Kissné Anda Klára ; György Károlyné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 35-37. - ill.
4.
A természet intelligenciája : V. Öko-tábor / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 8-11. - ill.
5.
Az államalapítóra emlékeztünk / Kerekesné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 15-16. - ill.
6.
Az élet minősége : könyvtárosok a társadalom szolgálatában / Kiss Csabáné; Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 31-33. - ill.
7.
Az I. világháború Sík Sándor költeményeiben / Kerekesné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 14. - ill.
8.
Balatoni körút Nyulász Péterrel és hőseivel / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 28-29. - ill.
9.
Digitális jólétről és globális fenyegetettségről az Infoparlamentben / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 25. - ill.
10.
Falták a betűket a füzítői gyerekek / N. R. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 188. sz. (2017. augusztus 14.), p. 1., 3.
Tartalom: Együtt olvasták el a kötelezőket a Betűfalók
11.
Jogi szekció: Határtalan - Együtt - Működés / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 37-38. - ill.
12.
Kiránduljunk az óceán mélyére! / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 28. - ill.
A tatai könyvtár öko-játékot hirdetett meg gyermekek számára.
13.
Kisplénáris ülés / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 33.

14.
KönyvtárMozi konferencia Kecskeméten / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 17. - ill.
15.
Könyvvásár : Környe. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 202. sz. (2017. augusztus 30.), p. 5.
16.
Környezetvédelmi Világnap a komáromi könyvtár gyermekrészlegében / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 26. - ill.
17.
Másképp mindenki más: 2. KemGuru olvasótábor Bajnán / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 18-19. - ill.
18.
Megújulhat a középület. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 199. sz. (2017. augusztus 26.), p. 4.
Héreg TOP forrásból felújítja az iskolát, óvodát és községi könyvtárat magában foglaló intézményét.
19.
Mezőgazdasági szervezet, múzeumi szekció / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 38-39. - ill.
20.
Nemzetiségek hete könyvtárainkban / Duba Réka ; Kissné Anda Klára ; Adorján Mária ; [et al.]. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 4-7. - ill.
Tartalom: Szlovák nemzetiségi rendezvény : rozpravy o zvieratkách : mesék az állatokról / Kissné Anda Klára. Roma nemzetiségi rendezvény : Indiától hazáig, amit a cigányságról tudni kell : történelmi időutazás / Adorján Mária. Német nemzetiségi rendezvény : német néphagyományok / Sóvágó Zsoltné. Lengyel nemzetiségi rendezvény : a krakkói szentek / Szlatárovics Mónika. Görög nemzetiségi rendezvény : az istenek köztünk járnak : mitológia az ógörög hét-köznepokban / Nagy Éva
21.
Olvasótábor, 2017 / Zimonyi Zsanett. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 27-28. - ill.
22.
Pindroch Csaba az esztergomi könyvtárban / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 13. - ill.
23.
Program : Tatabánya. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 201. sz. (2017. augusztus 29.), p. 5.
A JAMK Népház úti fiókjában NetNagyi Klub lesz Szilassi Andrea vezetésével az okos városok témájában.
24.
Program : Bábolna. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 202. sz. (2017. augusztus 30.), p. 5.
A bábolnai könyvtárban gyermekek számára kézműves foglalkozást tartanak.
25.
Programok : Bábolna. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 195. sz. (2017. augusztus 22.), p. 5.
Aug. 23-án a városi könyvtárban Gyerekkuckó c. kézműves foglalkozás lesz.
26.
Sajtófigyelő / Bartók Gertrud [összeáll.]. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 41-45.
27.
Szent Lászlóról az idősek napközi otthonában / Kerekesné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 14-15. - ill.

28.

Szöszmötölő a könyvtárban. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 190. sz. (2017. augusztus 16.), p. 12.

29.

Társadalomtudományi szekció: a nyomtatott könyvtől a számítógépes adatbázisokig / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 38.

30.

Újabb bölcsődefejlesztések: vita a reklámfelületek hasznosításáról és mennyiségéről / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 199. sz. (2017. augusztus 26.), p. 3.
Rendkívüli testületi ülés Tatabányán számos napirendi ponttal. A megyei könyvtár igazgatói pályázatának elbírálására bizottságot hoztak létre.

31.

Ünnepi Könyvhét Dolák-Saly Róberttel / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 7. - ill.

32.

Város-olvasatok : Pálffy Sándor előadásáról / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 12. - ill.

33.

Záró plenáris ülés / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 07. évf. 07/08. sz. (2017. július/augusztus), p. 40. - ill.

BARTÓK GERTRUD

2017. szeptember

1.

A buszvégállomás jövője volt a téma / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 222. sz. (2017. szeptember 22.), p. 1., 2. - ill.

Tartalom: Szigorúan fellépnek a szemetelők ellen : három új elektromos töltőállomást telepítenek

Testületi ülés Tatabányán számos napirendi ponttal. A testület a szakminiszter döntésére vár a megyei könyvtár igazgatói posztjának betöltéséhez.

2.

A meséről szól minden / Nagy T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 226. sz. (2017. szeptember 27.), p. 1., 3. - ill.

Tartalom: Színes programokkal ünnepelnek Komáromban : a következő generációknak is tovább kell adni a népmesék, valamint az olvasás szeretetét

3.

A régi lovardában lehet a tatai színház: tervek: a könyvtár költözése már biztos, de az egész művelődési ház kiürülhet / Török Zsuzsa. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 223. sz. (2017. szeptember 23.), p. 8. - ill.

4.

Az asszonyfektető pornográf lett / Petrik. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 228. sz. (2017. szeptember 29.), p. 3.
A megyei Értéktár Bizottság újabb 14 értéket vett fel a nyilvántartásba, köztük a JAMK muzeális gyűjteményét is.

5.

Benkő László íróval találkoztak a tataiak / VT. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 222. sz. (2017. szeptember 22.), p. 4.

6.

Csütörtökig látható a környei antikvár / K. D. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 213. sz. (2017. szeptember 12.), p. 5. - ill.

7.

Háromnapos kulturális fesztivált rendeztek: helyi művészek is bemutatkoztak a rendezvényen / Kovács Csilla. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 224. sz. (2017. szeptember 25.), p. 4. - ill.
Szeptember 20. Dorog: a Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban helyi művészek bemutatkozó programja.

8.
Interjúk művésznagyságokkal : az irodalom és a zene kettőssége határozta meg az életét / Kovács Csilla. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 208. sz. (2017. szeptember 6.), p. 5. - ill.
Czigány György és Bánhidv Vajk beszélgetése a rádiós személyiség életéről, családjáról az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban.
9.
Iskolák és magyar nyelvű bibliák / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 228. sz. (2017. szeptember 29.), p. 5. - ill.
Márkus Mihály nyugdíjas püspök előadása a JAMK-ban a reformáció 500. évfordulójáról, történeti-irodalmi vonatkozásairól.
10.
Ismét útjára indult a KultFeszt Dorogon / K. Cs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 221. sz. (2017. szeptember 21.), p. 2.
Kulturális rendezvénysorozat a dorogi könyvtárban, Szax Olivér kiállítása.
11.
Kákonyi maradt az igazgató / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 229. sz. (2017. szeptember 30.), p. 3.
Kákonyi Gellért lett ismét a nyergesújfalui művelődési ház és könyvtár igazgatója.
12.
Könyvek és történelem. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 214. sz. (2017. szeptember 13.), p. 2.
A Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Helischer József Városi Könyvtár közös ismeretterjesztő sorozata Történelmi regény címmel szeptember 20-án.
13.
Közösségfejlesztés és bűnmegelőzés. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 212. sz. (2017. szeptember 11.), p. 9. - ill.
A komáromi önkormányzat a Jókai Mór Városi Könyvtárral együttműködve közös pályázatot nyújtott be a Helyi identitás és kohézió erősítése című programhoz.
14.
Központban a szerzetesek természeti felfogása / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 220. sz. (2017. szeptember 20.), p. 2. - ill.
Bartók Gertrud JAMK könyvtáros előadása az Öko-esték sorozatban a szerzetesekről.
15.
Magyar népmesék és lábbábok. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 226. sz. (2017. szeptember 27.), p. 9.
A népmese hete rendezvénysorozat eseményei Komáromban, köztük a Jókai Mór Városi Könyvtárban.
16.
Népszokásokról a könyvtárban: a legtöbb fiatal csak internetezni jár, kevesen olvasnak / P. P. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 219. sz. (2017. szeptember 19.), p. 4.
17.
Olvasólámpa. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 211. sz. (2017. szeptember 9.), p. 8.
18.
Olvass és írd Anne Frankkal!. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 220. sz. (2017. szeptember 20.), p. 12.
A tatai városi könyvtár utazó kiállítást szervezett diákok számára.
19.
Programok : Oroszlány. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 223. sz. (2017. szeptember 23.), p. 5.
Így írnak ők c. program az oroszlányi könyvtárban: Karay Zoltán Út a kiegyensúlyozott kutyához c. könyvének bemutatója.
20.
Programok : Oroszlány. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 227. sz. (2017. szeptember 28.), p. 5.
Baba-mama klubot rendeznek az oroszlányi könyvtárban.

21.
Programok : Oroszlány. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 227. sz. (2017. szeptember 28.), p. 5.
Fórumbeszélgetés a reformációról az oroszlányi könyvtárban.
22.
Programok : Tata. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 227. sz. (2017. szeptember 28.), p. 5.
Mesemondó versenyt rendeznek a tatai városi könyvtárban.
23.
Programsoroló : Oroszlány. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 229. sz. (2017. szeptember 30.), p. 5.
Az oroszlányi könyvtárban koncert és a magyar rocklegendákat bemutató vándorkiállítás lesz.
24.
Slam poetry. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 72. évf. 221. sz. (2017. szeptember 21.), p. 8.
25.
Számos fejlesztés megvalósul. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 227. sz. (2017. szeptember 28.), p. 4.
Nagyigmádon számos felújítás zajlik, többek között a könyvtárban is.
26.
Táncsics Mihály lesz a névadó / P. P. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 213. sz. (2017. szeptember 12.), p. 4.
Táncsics Mihály teljesítménytúra Ácsteszéren. Borbély Ilona könyvtáros a könyvtár aznapi programjairól: népi iparművészeti kiállítás, előadások. Simon M. Veronika állandó kiállításának megnyitója a galériában a falunak ajándékozott festményekből.
27.
"Vitás" történelmi témákról is ír : ki-ki más-ként értelmezi múltunkat a honfoglalás és a tatárjárás idejéből / Benkő László ; Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 28. évf. 226. sz. (2017. szeptember 27.), p. 5. - ill. Interjú Benkő László íróval életéről, munkásságáról, a tatai könyvtárban megrendezett író-olvasó találkozója kapcsán.
-